

OKRESNÍ SOUD PRAHA-VÝCHOD

Na Pořiči 1044/20, 112 97 Praha 1

Tel.: 221 729 311 (399), Fax.: 257 005 060

e-mail: postatekna@osoud.prahv.justice.cz, ID datové schránky: zyuabwu

Naše značka: 43 Si 227/2019

Vaše značka: ///

XXXXXXXXXXXXX

Vyřizuje: XXXXXXXXXXXXX

Dne: 13. listopadu 2019

Informace dle zákona č. 106/1999 Sb.

Vážený pane magistře,

ve shora uvedené věci zasílám Vámi požadované rozhodnutí v anonymizované podobě.

S pozdravem

Mgr. Jana Stejskalová
předsedkyně Okresního soudu Praha – východ

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud Praha-východ rozhodl samosoudkyni Mgr. Klárou Obrtlíkovou ve věci žalobce [redacted] bytem [redacted] zastoupeného Mgr. Petrem Černickým, advokátem se sídlem Revoluční 1044/23, 110 00 Praha 1, proti žalované: Česká republika - Státní pozemkový úřad, IČ 01312774, sídlem Husinecká 1024/11a, 130 00 Praha 3, o nahrazení projevu vůle, *částelný*,

takto:

Nahrazuje se projev vůle žalované uzavřít s žalobcem tuto smlouvu o bezúplatném převodu pozemků ve vlastnictví státu podle zákona číslo 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku (dále jen „zákon o půdě“):

1. Česká republika - Státní pozemkový úřad, IČ: 01312774, sídlem Husinecká 1024/11a, 130 00 Praha 3, spravuje pozemek ve vlastnictví státu, a to pozemek parcelní číslo [redacted] v katastrálním území [redacted] zapsaný na listu vlastnictví č. [redacted] u Katastrálního úřadu pro Středočeský kraj, Katastrální pracoviště Praha-východ.
2. [redacted] bytem [redacted], je oprávněnou osobou podle zákona o půdě (dále jen „oprávněná osoba“).
3. Oprávněná osoba má na základě rozhodnutí Ministerstva zemědělství - Pozemkového úřadu Praha: čj. PÚ 2067/99 ze dne 20.7.2004, čj. PÚ 1227/10 ze dne 14.6.2010, čj. PÚ 1240/05 ze dne 11.5.2005, čj. PÚ 1682/10 ze dne 20.8.2010, čj. PÚ 1814/00 ze dne 10.12.2003, čj. PÚ 2604/03 ze dne 30.9.2003, čj. PÚ 2724/03 ze dne 29.9.2003, čj. PÚ 3133/96 ze dne 10.8.2004, čj. PÚ 547/07 ze dne 26.2.2007, čj. PÚ 811/11 ze dne 21.6.2011, čj. PÚ 933/10 ze dne 14.5.2010, čj. PÚ 171/12 ze dne 9.2.2012, čj. PÚ 255/12 ze dne 27.2.2012, čj. PÚ 1857/11 ze dne 27.12.2011, čj. PÚ 543/12 ze dne 16.5.2012, čj. PÚ 5064/92/2 ze dne 1.8.2013, čj. PÚ 5064/92/3 ze dne 29.8.2013, čj. PÚ 5064/92/4 ze dne 20.9.2013, čj. PÚ 1425/12/3 ze dne 16.12.2013, čj. PÚ 1425/12/2 ze dne 20.11.2013, čj. PÚ 5064/92/6 ze dne 16.5.2014, čj. PÚ 1058/08

ze dne 12.6.2008, čj. PÚ 121/11 ze dne 28.3.2011, čj. PÚ 1482/09 ze dne 7.10.2009, čj. PÚ 1667/10 ze dne 30.11.2010, čj. PÚ 211/94 ze dne 24.1.2008, čj. PÚ 424/09 ze dne 19.3.2009, čj. PÚ 5074/1/93 ze dne 6.12.1993, čj. PÚ 584/11 ze dne 11.4.2011, čj. PÚ 60/07 ze dne 7.2.2008, čj. PÚ 606/04 ze dne 6.12.2006, nárok na nabytí vlastnického práva k tzv. náhradním pozemkům za pozemky jí v restituci z důvodu existence překážek uvedených v § 11 odst. 1 zákona o půdě nevydané.

4. Česká republika – Státní Pozemkový úřad k uspokojení nároku oprávněné osoby na náhradu za pozemky v restituci nevydané touto smlouvou bezúplatně převádí do vlastnictví oprávněné osoby pozemek parcelní číslo [REDAKCE] v katastrálním území [REDAKCE] obci [REDAKCE], zapsaný na listu vlastnictví č. [REDAKCE] u Katastrálního úřadu pro Středočeský kraj, Katastrální pracoviště Praha-východ, a oprávněná osoba tento pozemek do svého vlastnictví přijímá.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou došlou soudu dne 20. 10. 2015 domáhal nabrzení projevu vůle žalované k uložení povinnosti uzavřít se žalobcem smlouvu o bezúplatném převodu mj. pozemku parcelní číslo [REDAKCE] v katastrálním území [REDAKCE], obci [REDAKCE], jako pozemkové náhrady podle § 11 odst. 2 zákona č. 229/1991 Sb., zákona o půdě. Tvrdil, že rozhodnutími pozemkového úřadu bylo rozhodnuto o restitučních nárocích žalobce týkajících se pozemků v jednotlivých rozhodnutích specifikovaných tak, že žalobce nebyl určen vlastníkem těchto pozemků, čímž vzniklo žalobci právo na vydání náhradních pozemků, o což žalobce již delší dobu marně usiluje. Podle judikatury je stát povinen v rámci veřejné nabídky nabízet adekvátní pozemky, tedy pozemky, které budou svou kvalitou, polohou i velikostí odpovídat pozemkům nevydaným, jinak lze jeho postup shledat líknavým a svévolným. Žalovaný v rámci veřejných nabídek žádné adekvátní pozemky nenabízí, poslední nabídka pozemků v Praze z 21. 1. 2011 obsahovala jen 7 pozemků, u nichž byla u čtyř uzavřena nájemní smlouva a tři z nich měly v součtu výměru pouze 150 m². Nevydané pozemky byly oceněny znaleckým posudkem znaleckého ústavu YBN CONSULT – Znaleckým ústavem s. r. o. ze dne 20. 1. 2015 (znalecký posudek byl zadán ve věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 5 sp. zn. 31 C 82/2013-122 na částku 39.590.101,- Kč). Líknavost státu ve vztahu k žalobci při uspokojování jeho restitučního nároku potvrdila již řada soudních rozhodnutí v obdobných věcech. Celková hodnota dosud neuspokojeného restitučního nároku činí asi 39.000.000,- Kč.

Žalovaná s žalobou nesoúhlasila, navrhovala její zamítnutí. Namítala, že při uspokojování nároku žalobce nepostupuje líknavě; žalobce se ani jednou nepřihlásil do veřejné nabídky, čímž neposkytl nutnou součinnost při uspokojení nároku. Převedení pozemku oprávněné osobě mimo veřejnou nabídku je v rozporu se zákonem i judikaturou Ústavního soudu ČR, takový postup by diskriminoval ostatní oprávněné osoby. V rámci celé České republiky je ve veřejných nabídkách nabízen dostatek pozemků, není tak důvod jít cestou individuální žaloby. Řada pozemků je blokována ust. § 13 zákona č. 428/2012 Sb., o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi, a ohledně velké části pozemků jsou vedena soudní řízení, proto tyto pozemky nelze do veřejné nabídky zařadit a nelze to přičítat žalované k tíži. Žalovaná dále nesoúhlasila s oceněním výše restitučního nároku žalobce, podle ní dosahuje jeho nárok pouze 10.919.735,50 Kč, neboť nevydané pozemky bylo třeba ocenit podle stavu ke dni přechodu na stát, tedy jako ornou půdu; žalobci byly ke dni 18. 10. 2016 vydány pozemky v celkové hodnotě 26.110.829,37 Kč,

jeho nárok je tak přeplněn v rozsahu 15.191.093,87 Kč. Právnímu předchůdci žalobce byly na území Prahy odňaty pozemky o výměře 164.828 m², jako náhradní mu byly na tomto území vydány pozemky již o rozloze 417.664 m². Pozemek parc. č. [redacted] není vyloučen z převodu, dosud nebyl zařazen do veřejné nabídky.

Na základě provedeného dokazování vzal soud za prokázaný tento skutkový stav věci:

Rozhodnutími pozemkového úřadu, konkrétně rozhodnutím Magistrátu hlavního města Prahy – Pozemkového úřadu čj. PÚ 5074/1/93 ze dne 6.12.1993, rozhodnutím Státního pozemkového úřadu – Krajského pozemkového úřadu pro hl. m. Prahu čj. PÚ 5064/92/3 ze dne 29.8.2013, čj. PÚ 5064/92/4 ze dne 20.9.2013, čj. PÚ 1425/12/3 ze dne 16.12.2013, čj. PÚ 1425/12/2 ze dne 20.11.2013, čj. PÚ 5064/92/6 ze dne 16.5.2014, a rozhodnutím Ministerstva zemědělství ČR - Pozemkového úřadu Praha čj. PÚ 2067/99 ze dne 20.7.2004, čj. PÚ 1227/10 ze dne 14.6.2010, čj. PÚ 1240/05 ze dne 11.5.2005, čj. PÚ 1682/10 ze dne 20.8.2010, čj. PÚ 1814/00 ze dne 10.12.2003, čj. PÚ 2604/03 ze dne 30.9.2003, čj. PÚ 2724/03 ze dne 29.9.2003, čj. PÚ 3133/96 ze dne 10.8.2004, čj. PÚ 547/07 ze dne 26.2.2007, čj. PÚ 811/11 ze dne 21.6.2011, čj. PÚ 933/10 ze dne 14.5.2010, čj. PÚ 171/12 ze dne 9.2.2012, čj. PÚ 255/12 ze dne 27.2.2012, čj. PÚ 1857/11 ze dne 27.12.2011, čj. PÚ 543/12 ze dne 16.5.2012, čj. PÚ 1058/08 ze dne 12.6.2008, čj. PÚ 121/11 ze dne 28.3.2011, čj. PÚ 1482/09 ze dne 7.10.2009, čj. PÚ 1667/10 ze dne 30.11.2010, čj. PÚ 211/94 ze dne 24.1.2008, čj. PÚ 424/09 ze dne 19.3.2009, čj. PÚ 584/11 ze dne 11.4.2011, čj. PÚ 60/07 ze dne 7.2.2008, čj. PÚ 606/04 ze dne 6.12.2006, bylo rozhodnuto, že žalobce, případně jeho právní předchůdce [redacted] rodným číslem [redacted] není vlastníkem v rozhodnutích onačených pozemků z důvodu jejich zastavenosti stavbami, které fyzickému vydání pozemků brání; žalobce je dědicem osob, jimž byly pozemky odebrány (prokázáno uvedenými rozhodnutími i nesporným tvrzením účastníků). [redacted] dne 2. 11. 2011 zemřel a jeho restituční nárok přešel na jeho dědice – žalobce (prokázáno usnesením Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 4. 7. 2012, čj. 27 D 1846/2011-96, v právní moci dne 4. 7. 2012). Celková výše nároku žalobce z rozhodnutí pozemkového úřadu čj. PÚ 2067/99, čj. PÚ 1227/10, čj. PÚ 1240/05, čj. PÚ 1682/10, čj. PÚ 2604/03, čj. PÚ 2724/03, čj. PÚ 3133/96, čj. PÚ 811/11, čj. PÚ 933/10, čj. PÚ 171/12, čj. PÚ 255/12, čj. PÚ 1857/11, čj. PÚ 543/12, čj. PÚ 1058/08, čj. PÚ 121/11, čj. PÚ 1482/09, čj. PÚ 1667/10, čj. PÚ 211/94, čj. PÚ 424/09, čj. PÚ 5074/1/93, čj. PÚ 584/11, čj. PÚ 60/07 a čj. PÚ 606/04 ke dni 24. 6. 1991 činí 62.819.496,- Kč; původní pozemky, které nebyly podle uvedených rozhodnutí pozemkového úřadu žalobci, resp. jeho právnímu předchůdci [redacted] vydány, byly státem vykoupeny za účelem výstavby sídliště [redacted] přičemž územní plán [redacted] byl schválen usnesením Národního výboru [redacted] ze dne 28. 12. 1968 č. 397, které bylo doplněno usnesením ze dne 28. 12. 1968; pozemky, které nebyly vydány žalobci, resp. jeho právnímu předchůdci [redacted], přešly na stát většinou v období od 26. 5. 1971 do 9. 2. 1987, část pozemků přešla na stát ke dni 19. 7. 1950 na základě výměru Zemědělského referátu ÚNV hl. m. Prahy ze dne 19. 7. 1950 sp. zn. 6243-XIII/7-49-IX/1 s odkazem na zákon č. 46/1948 Sb., o nové pozemkové reformě, a část pozemků stát převzal bez právního důvodu (prokázáno znaleckým posudkem YBN CONSULT – Znalecký ústav s.r.o. č. 219/2920/2015). Jako vlastník pozemku parc. č. [redacted] obci a k.ú. [redacted] je v katastru nemovitostí zapsán stát Česká republika, druhem pozemku jde o ornou půdu (prokázáno výpisem z katastru nemovitostí); tento pozemek o výměře 955 m² má hodnotu 67.977,- Kč (prokázáno znaleckým posudkem Ing. Zdeňka Tomička, č. 9075-335-2015). Na základě rozhodnutí soudů byl nahrazen projev vůle žalované, resp. jejího právního předchůdce Pozemkového fondu České republiky k uzavření smlouvy o převodu náhradních pozemků v celkové hodnotě 24.759.017,50 Kč, konkrétně rozsudkem Obvodního soudu pro

Prahu 9 čj. 67 C 156/2011-84 ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze čj. 19 Co 292/2012-111 pozemky v hodnotě 63.170,- Kč, rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 4 čj. 38 C 96/2011-116 ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze čj. 51 Co 475/2012-189 v hodnotě 53.920,- Kč, rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 5 čj. 5 C 364/2008-537 ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze čj. 21 Co 336/2014-582 v hodnotě 230.310,- Kč, rozsudkem Okresního soudu Praha-východ čj. 5 C 162/2012-111 v hodnotě 181.323,- Kč, rozsudkem Okresního soudu Praha-západ čj. 4 C 275/2012-152 ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Praze čj. 21 Co 37/2015-189 v hodnotě 63.945,10 Kč, rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 4 čj. 38 C 182/2013-50 v hodnotě 47.124,- Kč, rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 10 čj. 23 C 111/2011-126 v hodnotě 209.079,40 Kč, rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 6 čj. 7 C 188/2011-160 v hodnotě 798.854,- Kč, rozsudkem Okresního soudu Praha-východ čj. 5 C 162/2012-184 ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Praze čj. 23 Co 394/2014-255 v hodnotě 623.374,- Kč, rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 9 čj. 10 C 161/2011-95 v hodnotě 2.590.296,- Kč, rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 10 čj. 17 C 52/2012-50 v hodnotě 2.665.573,- Kč, rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 9 čj. 99 C 44/2012-125 ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze čj. 51 Co 42/2016-144 v hodnotě 1.600.471,- Kč, rozsudkem Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou čj. 3 C 213/2013-533 ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové čj. 25 Co 289/2015-570 v hodnotě 245.615,- Kč, rozsudkem Okresního soudu Praha-západ čj. 5 C 577/2014-70 ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Praze čj. 28 Co 431/2015-144 v hodnotě 323.421,- Kč, rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 5 čj. 31 C 82/2013-201 ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze čj. 53 Co 385/2015-252 v hodnotě 14.279.718,- Kč, rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 10 čj. 23 C 32/2014-80 ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze čj. 35 Co 23/2016-117 v hodnotě 782.824,- Kč (prokázáno uvedenými rozsudky); sama žalovaná eviduje vydané pozemky žalobci ve výši 26.110.829,37 Kč. Veřejné nabídky žalované obsahovaly toto složení pozemků: nabídka z 21. 1. 2011 - 7 pozemků o výměrách v rozmezí od 39 m² do 2.761 m², z toho ke 4 byl sjednán nájem, nabídka z 13. 6. 2011 - 10 pozemků o výměrách od 5 m² do 12.968 m², z toho u 2 sjednán nájem, nabídka z 5. 9. 2011 - 1 pozemek o výměře 640 m², nabídka z 21. 10. 2011 - 3 pozemky o výměrách od 35 m² do 2407 m², nabídka z 20. 1. 2012 - 1 pozemek o výměře 1315 m², nabídka z 18. 6. 2012 - 7 pozemků o výměrách od 25 m² do 2541 m², z toho u 1 sjednán nájem, nabídka z 3. 9. 2012 - 3 pozemky o výměrách od 25 m² do 415 m², z toho u všech sjednán nájem, nabídka z 26. 10. 2012 - 3 pozemky o výměrách od 609 m² do 4229 m², nabídka ze 17. 5. 2013 - 4 pozemky o výměrách od 2 m² do 12.582 m², z toho u 2 sjednán nájem a nabídka z 9. 9. 2013 - 5 pozemků o výměrách od 154 m² do 2355 m² (prokázáno veřejnými nabídkami).

Nutno doplnit, že soud vycházel z ocenění výše restitučního nároku provedeného znaleckým posudkem YBN CONSULT - Znalecký ústav s.r.o. č. 219/2920/2015, neboť měl za to, že pozemky převedené na stát a žalobci, resp. jeho právnímu předchůdci [REDAKCE] nevydané bylo nutné ocenit v zásadě jako pozemky stavební. Již v době převodu pozemků na stát bylo zřejmé, že pozemky jsou vykupovány za účelem výstavby sídliště [REDAKCE], když jeho výstavba byla schválena již usnesením rady Národního výboru [REDAKCE] z 28. 12. 1968 o schválení podrobného územního plánu [REDAKCE] v Praze 4 a následně i realizována, protože pozemky nebyly právě z důvodu jejich zastavení vydány. Znalecký posudek se podrobně vypořádává u každého nevydaného pozemku s tím, kdy byl a za jakých okolností převeden na stát a k jakému účelu byl využit, v tomto směru soud neshledává námitku nepřezkoumatelnosti důvodnou. Smyslem restitučních předpisů je náprava křivd, jestliže tedy byly pozemky vykupovány od žalobce za účelem výstavby

Jižního města či konfiskovány za účelem zřízení staveb, pak je nutné účel, k němuž měly sloužit a také sloužily, zohlednit a upřednostnit před jejich formálním zařazením mezi zemědělské pozemky ke dni jejich převodu na stát. Při určení ceny nevydaných pozemků se vychází ze stavu pozemků ke dni jejich přechodu na stát (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 28 Cdo 1189/2010), přičemž pozemky se v rámci restitucí oceňují - dle § 11a odst. 13 zákona o půdě - podle vyhlášky č. 182/1988 Sb., o cenách staveb, pozemků, trvalých porostů, úhradách za zřízení práva osobního užívání pozemků a náhradách za dočasné užívání pozemků, ve znění vyhlášky č. 316/1990 Sb. Rozdílná hodnota ocenění pozemků, z níž vychází pro své potřeby žalovaná, spočívá pouze v tom, že žalovaná upřednostňuje evidenční označení v době přechodu pozemku na stát. Za této situace soud neshledal důvod zadávat revizní znalecký posudek. Ze závěrů posudku YBN CONSULT – Znalecký ústav s.r.o. č. 219/2920/2015 navíc ve svém rozhodnutí vycházely již Obvodní soud pro Prahu 9 ve věci sp.zn. 99 C 44/2012 a Obvodní soud pro Prahu 5 ve věci sp. zn. 31 C 82/2013. Nelze pak nepřipomenout ust. § 13 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „NOZ“), podle nějž každý, kdo se domáhá právní ochrany, může důvodně očekávat, že jeho právní případ bude rozhodnut obdobně jako jiný právní případ, který již byl rozhodnut a který se s jeho právním případem shoduje v podstatných znacích; byl-li právní případ rozhodnut jinak, má každý, kdo se domáhá právní ochrany, právo na přesvědčivé vysvětlení důvodu této odchylky. V daném případě je přitom projednáván naprosto totožný restituční nárok žalobce, pouze se liší jeho uspokojení formou různých náhradních pozemků.

Důkaz veřejnými nabídkami po celé České republice soud pro nadbytečnost neprováděl, jejich složení nebylo pro právní posouzení věci relevantní.

Podle § 11a odst. 1 zákona o půdě oprávněným osobám uvedeným v § 4, kterým podle tohoto zákona nelze vydat pozemek odňatý způsobem uvedeným v § 6 odst. 1 a 2, převádí pozemkový úřad jiné pozemky na základě veřejných nabídek, není-li dále stanoveno jinak. Osoby, na které právo oprávněné osoby na bezúplatný převod jiného pozemku přešlo děděním, se pro účely tohoto zákona považují za oprávněné osoby.

Podle § 28a zákona o půdě pokud tento zákon nestanoví jinak, poskytují se náhrady podle tohoto zákona v cenách platných ke dni 24. června 1991, a to u věcí nemovitých v cenách podle vyhlášky č. 182/1988 Sb., ve znění vyhlášky č. 316/1990 Sb., a u věcí movitých v zůstatkových účemních cenách, u věcí movitých s nulovou zůstatkovou cenou ve výši 10 % pořizovací ceny.

Podle § 11a odst. 13 zákona o půdě cena pozemků uvedená ve veřejné nabídce se stanoví podle vyhlášky č. 182/1988 Sb., o cenách staveb, pozemků, trvalých porostů, úhradách za zřízení práva osobního užívání pozemků a náhradách za dočasné užívání pozemků, ve znění vyhlášky č. 316/1990 Sb., přičemž pozemky určené schválenou územně plánovací dokumentací k zastavění budou oceněny jako stavební. Ustanovení § 6 vyhlášky č. 85/1976 Sb., o podrobnější úpravě územního řízení a stavebního řádu, ve znění pozdějších předpisů, se nepoužijí. Stejným způsobem se ocení i pozemky převáděné mimo veřejnou nabídku podle odstavce 11.

Soud ve věci rozhodl částečným rozsudkem podle § 152 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), protože ohledně ostatních uplatněných pozemků byly podány žádosti církví podle zákona č. 428/2012 Sb., o majetkovém vyrovnání

s církvemi a náboženskými společnostmi, o nichž dosud nebylo příslušným úřadem rozhodnuto, proto o nich v tomto řízení zatím nelze rozhodnout.

Na základě zjištěných skutečností shledal soud žalobu ohledně pozemku parc. č. [REDAKCE] v obci a katastrálním území [REDAKCE] důvodnou. Žalobce je oprávněnou osobou podle § 4 zákona o půdě, když jde o dědice přímého restituenta, má restituční nároky vůči žalované v hodnotě, která převyšuje výši hodnoty zažalovaného pozemku - výše restitučního nároku žalobce činí minimálně 62.819.496,- Kč (znalecký posudek totiž oceňoval jen část nevydaných pozemků uplatněných v tomto řízení), náhradní pozemky dosud vydané žalobci mají hodnotu 24.759.017,50 Kč. I kdyby byl žalobcův nárok uspokojen v rozsahu tvrzeném žalovanou (tedy do částky 26.110.829,37 Kč), stále by zůstal neuspokojen v rozsahu 36.708.666,63 Kč. S námitkou žalované, že nepostupuje liknavě při uspokojování nároku žalobce, resp. jeho právního předchůdce [REDAKCE] se soud neztotožnil. Žalobci, případně jeho právnímu předchůdci byly postupně od roku 1993 do roku 2014 přiznávány rozhodnutími pozemkového úřadu nároky za nevydané pozemky, dosud však nebyly uspokojeny ani z poloviny. Tím, že žalovaná oceňuje nárok žalobce nižší částkou, než odpovídá jeho skutečné hodnotě, žalobce z jakékoli účasti v soutěži ve veřejných nabídkách vylučuje (dle žalované je dokonce nárok žalobce zcela vyčerpán). Jinou cestou, než podáním žaloby u soudu, se žalobce domoci uspokojení svého nároku ani nemůže, proto podání této žaloby nutno hodnotit jako zcela v souladu s judikaturou Ústavního soudu ČR. Jinou cestou, než podáním žaloby u soudu, se žalobce zohlednění správné výše jeho restitučního nároku domoci nemůže, soud si totiž výši restitučního nároku žalobce posoudí jako předběžnou otázku; na případně žalobě o určení výše nároku žalobce by z uvedeného důvodu naléhavý právní zájem nebyl ani dán. Rovněž zhodnocením veřejných nabídek dospěl soud k závěru, že nabízené pozemky jsou leckdy minimálních rozměrů a bývají zatíženy nájmem, přitom lze souhlasit s žalobcem, že struktura nabídky by měla mít takové kvalitativní a kvantitativní parametry, aby byla náhrada poskytnuta v co nejkratší době (srov. i rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 31 Cdo 3767/2009). Ohledně práv oprávněných osob na výběr konkrétních pozemků, které jim mají být jako pozemky náhradní převedeny do vlastnictví, možno poukázat na judikaturu Nejvyššího soudu ČR a Ústavního soudu ČR, které se problematikou vydávání náhradních pozemků ve své rozhodovací praxi zabývaly. V rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky publikovaném pod R 72/2008 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek, Nejvyšší soud ČR sice ještě dovořil, že právo oprávněné osoby na převod náhradního pozemku lze realizovat i prostřednictvím žaloby na vydání konkrétního náhradního pozemku, jde-li o pozemek vhodný, tedy zpravidla o pozemek, který již byl nabídnut k převodu ve veřejné nabídce, v pozdějším svém rozhodnutí uveřejněném pod R 62/2010 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek (sp.zn. 31 Cdo 3767/2009) však již zaujal názor, že důvodnost žaloby na uložení povinnosti uzavřít smlouvu o bezúplatném převodu konkrétního náhradního pozemku není třeba - při liknavém postupu Pozemkového fondu (právního předchůdce žalované) - vázat na podmínku zahrnutí pozemku do veřejné nabídky. Možno připomenout i náleží Ústavního soudu ČR sp.zn. III. ÚS 495/05, podle nějž nároky podle zákona o půdě mají přednost před postupem prodeje pozemků podle zákona č. 95/1999 Sb., o podmínkách převodu zemědělských a lesních pozemků z vlastnictví státu na jiné osoby. Pokud nárok podle zákona o půdě nebyl dlouhodobě uspokojen, mají soudy zkoumat, zda nedošlo ze strany Pozemkového fondu k libovůli či dokonce ke svévoli při plnění jeho závazků. Pozemkový fond má zákonnou povinnost převádět náhradní pozemky, přičemž struktura jeho nabídky musí mít kvalitativní a kvantitativní parametry, aby byla náhrada poskytnuta, v co možná nejkratší době a co možná nejširšímu okruhu oprávněných osob; Pozemkový fond ČR nemůže upřednostňovat úplatné převody před bezúplatnými, nesmí ani

upřednostňovat mezi skupinami subjektů, které mají nárok na bezúplatný převod. Novelizací zákona č. 95/1999 Sb., o převodu majetku státu na jiné osoby, provedenou zákonem č. 72/2012, byl s účinností od 1. 4. 2012 zakázán převod náhradních pozemků ve prospěch obcí nebo jiných organizací před tím, než jsou uspokojeny restituční nároky přímých oprávněných osob. Z uvedeného soud dovodil, že v daném případě mohl být nárok žalobce uspokojen mimo proces nabídkového řízení.

Námítka, že právnímu předchůdci žalobce byly na území [redacted] odňaty pozemky o výměře 164.828 m², přitom jako náhradní mu byly na tomto území vydány pozemky již o rozloze 417.664 m², není relevantní. V důsledku rozhodnutí o nevydání pozemků vznikl žalobci, resp. jeho právnímu předchůdci restituční nárok, který lze uspokojit přednostně převodem náhradního pozemku (§ 11u odst. 1 zákona o půdě), případně peněžitou náhradou (§ 16 odst. 1 zákona o půdě). Výklad, podle něž by vyrovnání rozměrů nevydaných pozemků obdobnou výměrou náhradních pozemků mělo vést k zániku nároku na další náhradní pozemky, nemá oporu v zákoně.

Z hlediska zákonných požadavků na vydání náhradních pozemků bylo nutné ještě se zabývat otázkou způsobilosti náhradního pozemku k jeho vydání. Předmětný pozemek parc. č. [redacted] je ve vlastnictví státu, není zastavěn a jde o ornou půdu, žádné skutečnosti, které by jinak bránily jeho vydání tvrzeny nebyly.

S ohledem na výše uvedené shledal soud žalobu ohledně pozemku parc. č. 7/3 v obci a katastrálním území Lázně Toušeň důvodnou, proto jí částečným rozsudkem vyhověl.

O náhradě nákladů řízení soud nerozhodoval, neboť nejde o konečné rozhodnutí (§ 151 o. s. ř. a contrario).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne jeho doručení ke Krajskému soudu v Praze, prostřednictvím Okresního soudu Praha-východ.

V Praze dne 2. listopadu 2016

Mgr. Klára Obrtlíková, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:

[redacted]

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl jako soud odvolací v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Hany Lojtkáskové a soudců JUDr. Blaženy Škopkové a Mgr. Vladimíra Soukupa v právní věci žalobce

bytem

zastoupeného Mgr. Petrem Černickým, advokátem se sídlem v Praze 1, Revoluční 1044/23, proti žalované České republice - Státnímu pozemkovému úřadu, se sídlem v Praze 3, Husinecká 1024/11a, IČO: 01312774, zastoupené JUDr. Adamem Rakovským, advokátem se sídlem v Praze 2, Václavská 316/12, o nahrazení projevu vůle, o odvolání žalované proti částečnému rozsudku Okresního soudu Praha - východ ze dne 2. listopadu 2016, č.j. 20 C 347/2015-229

takto:

Částečný rozsudek soudu I. stupně se potvrzuje.

Odůvodnění:

Ve shora označené věci se žalobce domáhá nahrazení projevu vůle žalované uzavřít se žalobcem smlouvu, již by na žalobce, který má jako oprávněná osoba na základě dále uvedených rozhodnutí pozemkových úřadů nárok na nabytí vlastnického práva k tzv. náhradním pozemkům za pozemky jí nevydané v restituci z důvodu existence překážek uvedených v ust. § 11 odst. 1 zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku (dále jen „zákon o půdě“), bezúplatně převedl pozemky ve vlastnictví státu, a to parc. č. _____, zapsané v evidenci katastru nemovitostí (dále jen „KN“) vedené Katastrálním úřadem (dále jen „KÚ“) pro Středočeský kraj – katastrální pracoviště (dále jen „KP“) Praha-východ na listu vlastnictví (dále jen „LV“) č. _____ pro katastrální území (dále jen „k.ú.“) _____ parc. č. _____, zapsané v evidenci KN vedené KÚ pro Středočeský kraj – KP Praha-východ na LV č. _____ pro k.ú. a obec _____ parc. č. _____ zapsané v evidenci KN vedené KÚ pro Středočeský kraj – KP Praha-východ na LV č. _____ pro k.ú. _____ parc. č. _____ zapsané v evidenci KN vedené KÚ pro Středočeský kraj – KP Praha-východ na LV č. _____ pro k.ú. _____ parc. č. _____ zapsané v evidenci KN vedené KÚ pro Středočeský kraj – KP Praha-východ na LV č. _____ pro k.ú. a obec _____ a parc. č. _____, zapsané v evidenci KN vedené KÚ pro

Středočeský kraj – KP Praha-východ na LV č. _____ pro k.ú. _____ obec _____

Podle jeho žalobních tvrzení bylo rozhodnutí Ministerstva zemědělství - Pozemkového úřadu Praha č.j. PÚ 2067/99 ze dne 20.7.2004, PÚ 1227/10 ze dne 14.6.2010, PÚ 1240/05 ze dne 11.5.2005, PÚ 1682/10 ze dne 20.8.2010, PÚ 1814/00 ze dne 10.12.2003, PÚ 2604/03 ze dne 30.9.2003, PÚ 2724/03 ze dne 29.9.2003, PÚ 3133/96 ze dne 10.8.2004, PÚ 547/07 ze dne 26.2.2007, PÚ 811/11 ze dne 21.6.2011, PÚ 933/10 ze dne 14.5.2010, PÚ 171/12 ze dne 9.2.2012, PÚ 255/12 ze dne 27.2.2012, PÚ 1857/11 ze dne 27.12.2011, PÚ 543/12 ze dne 16.5.2012 rozhodnuto o restitučních nárocích žalobce na vydání pozemků specifikovaných v uvedených rozhodnutích dotčených restitučními nároky žalobce podle zákona půdě tak, že pozemkový úřad žalobce neurčil jejich vlastníkem. Rozhodnutí Státního pozemkového úřadu č.j. PÚ 5064/92/2 ze dne 1.3.2013, PÚ 5064/92/3 ze dne 29.8.2013, PÚ 5064/92/4 ze dne 20.9.2013, PÚ 1425/12/3 ze dne 16.12.2013, PÚ 1425/12/2 ze dne 20.11.2013 a PÚ 5064 ze dne 16.5.2014 bylo rozhodnuto o restitučních nárocích žalobce na vydání zde specifikovaných pozemků dotčených restitučními nároky žalobce podle zákona o půdě tak, že pozemkový úřad žalobce neurčil jejich vlastníkem. Rozhodnutí Ministerstva zemědělství - Pozemkového úřadu Praha č.j. PÚ 1058/08 ze dne 12.6.2008, PÚ 121/11 ze dne 28.3.2011, PÚ 1482/09 ze dne 7.10.2009, PÚ 1667/10 ze dne 30.11.2010, PÚ 211/94 ze dne 24.1.2008, PÚ 424/09 ze dne 19.3.2009, PÚ 5074/1/93 ze dne 6.12.1993, PÚ 584/11 ze dne 11.4.2011, PÚ 60/07 ze dne 7.2.2008, PÚ 606/04 ze dne 6.12.2006 bylo rozhodnuto o restitučních nárocích _____ nar. _____, zemř. _____, na vydání v nich specifikovaných pozemků dotčených jeho restitučními nároky podle zákona o půdě tak, že pozemkový úřad _____ neurčil jejich vlastníkem. Usnesením Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 4.7.2012, č.j. 27 D 1846/2011-96, které nabylo právní moci dne 4.7.2012, bylo určeno, že celý majetek po _____ i nabytí _____, tedy žalobce. Žalobce tedy nabytí i restituční nároky plynoucí z rozhodnutí pozemkového úřadu č.j. PÚ 1058/08, PÚ 121/11, PÚ 1482/09, PÚ 1667/10, PÚ 211/94, PÚ 424/09, 5074/1/94, PÚ 584/11, PÚ 60/07, PÚ 606/04.

Žalobce připomněl, že o převod tzv. náhradních pozemků z vlastnictví státu do svého vlastnictví náhradou za pozemky v restituci nevydané usiluje delší dobu. Podle argumentace žalované žalobě na nahrazení projevu vůle nemůže být vyhověno proto, že tzv. náhradní pozemky lze převést na oprávněné osoby pouze v rámci veřejné nabídky. Tento argument však byl překonán judikaturou. Rozsudkem Nejvyššího soudu ČR ze dne 9.12.2009, sp. zn. 31 Cdo 3767/2009, „...důvodnost žaloby na uložení povinnosti Pozemkového fondu České republiky uzavřít smlouvu o bezúplatném převodu konkrétních náhradních pozemků podle § 11 odst. 2 zákona č. 229/1991 Sb. ve znění pozdějších předpisů není třeba - při liknavém postupu pozemkového fondu - vázat na podmínku předchozího zahrnutí těchto pozemků do veřejné nabídky“. K otázce liknavosti se již vyjadřoval i Ústavní soud ČR např. v nálezu ze dne 4.3.2004, sp. zn. III. ÚS 495/02, kde mj. konstatoval, že „...pokud nárok podle zákona č. 229/1991 Sb. nebyl dlouhodobě uspokojen, mají soudy zkoumat, zda nešlo o libovůli či dokonce svévoli při plnění jeho závazku. Žaloba na převod konkrétního náhradního pozemku může v takovém případě představovat jediný prostředek proti libovůli...“, že účelem § 11 odst. 2 zákona o půdě je „...zajistit co nejsnadnější uspokojení nároku oprávněné osoby tam, kde odkazem na právní jistotu nebo veřejný zájem zákonodárce neumožnil jinak obecně preferovanou nápravu újmy uvedením v předešlý stav...“, že žalovaný „...má zákonnou povinnost převádět náhradní pozemky, přičemž struktura jeho nabídky musí mít takové kvalitativní a kvantitativní parametry, aby byla náhrada poskytnuta v co možná nejkratší době co možná nejširšímu okruhu oprávněných osob...“, a že „...Fond se své zákonné povinnosti, tj.

nabízet dostatečné množství vhodných pozemků nemůže zbavit. Zejména nemůže upřednostňovat uplatně převody, z nichž má prospěch, před převody bezúplatnými. Nesmí ani upřednostňovat mezi skupinami subjektů, které mají nárok na bezúplatný převod.“. V současnosti na území hl. m. Prahy nejsou ve veřejné nabídce nabízeny žádné pozemky. Žalovaná se nemůže své povinnosti vydat mu tzv. náhradní pozemky nikterak zbavit. K tomu zaujal jednoznačné stanovisko Nejvyšší soud ČR v rozsudku sp. zn. 31 Cdo 3767/2009, v němž uvedl že „...při neexistenci zvláštních ustanovení v zákona č. 229/1991 Sb. lze aplikaci obecných právních předpisů dospět i k závěru, že pokud potvrzením nároku vzniká žalovanému zákonná povinnost uvést ve veřejné nabídce takové pozemky, které by odpovídaly nárokům osob oprávněných, je nutno uvažovat i tom, že neučiní-li tak, může se ocitnout v prodlení ve smyslu § 563 zákona obč. zák. Z ústavního principu rovnosti totiž vyplývá, že jestliže pro obecného dlužníka platí, že se musí zdržet jednání maflíčích uspokojení věřitele, pak stát, jako dlužník, rovněž nesmí mařit uspokojování věřitelů z pohledávek, jejichž existence byla potvrzena rozhodnutím orgánu veřejné moci ... dovolací soud si je vědom toho, že zákon předpokládá jistou cestu vypořádání nároků osob oprávněných (prostřednictvím veřejných nabídek), avšak žalovaný musí tímto způsobem nabízet adekvátní pozemky takovým způsobem, aby nedocházelo ke zbytečným průtahům a k takovému postupu, který by bylo možno označit za liknavý, či dokonce svévolný...“. Žalované jako státem pověřené osobě byl adresován jednoznačný zákonný příkaz, který musí plnit. Protože vůle žalované je zde odvozena od vůle státu, jehož úkoly zde plní, nemůže žalovaná postupovat jinak, než by byl povinen postupovat stát. Stát, který disponuje mohutným exekutivním aparátem, umožňujícím účinné působení na dlužníky, má navíc často ze zákona zajištěno postavení privilegovaného věřitele, je třeba tím spíše dbát, aby naopak v postavení dlužníka nesl odpovědnost za prodlení s plněním svých závazků, jako každý jiný dlužník (srov. nálezy Ústavního soudu ČR ze dne 1.9.2010, sp. zn. I. US 125/10).

Žalobce shrnul, že má nárok domáhat se vůči žalované takových pozemků, které budou svou kvalitou, polohou i velikostí odpovídat pozemkům nevydaným. Toho se žalobce nemůže v rámci veřejné nabídky domoci, pokud žalovaná žádné adekvátní pozemky nenabízí. Poslední nabídka pozemků na území hl. m. Prahy ze dne 21.1.2011 obsahovala pouze 7 pozemků, u 4 z nich byla navíc uzavřena nájemní smlouva a 3 z nich měly v součtu pouze 150 m² a i další nabídky zde dnů 13.6.2011, 5.9.2011, 21.10.2011, 20.1.2012, 18.6.2012, 3.9.2012, 26.10.2012, 17.5.2013, 9.8.2013 byly obdobného charakteru. Taková nabídka neodpovídá zákonným požadavkům, soudní judikatuře a tento postup žalované lze označit za liknavý a svévolný, když v součtu všech pozemků nabízených ve veřejné nabídce na území hl. m. Prahy nemůže být uspokojen ani nárok jednoho prvorestituenta. Přitom Ústavní soud ČR již ve svém nálezu ze dne 4.3.2004, sp. zn. III. ÚS 495/02, konstatoval, že Pozemkový fond ČR neplní úkoly státu, které mu byly svěřeny zákonem, tj. neuspokojuje dostatečně rychle a v dostatečné kvalitě restituční nároky oprávněných osob, tento stav platí dodnes.

Žalobce předložil znalecký posudek č. 219/2920/2015, vypracovaný v obdobné věci soudem ustanoveným znaleckým ústavem YBN CONSULT - Znalecký ústav s.r.o. dne 20.1.2015 na základě usnesení Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 7.3.2014, č.j. 31 C 82/2013-122. Jím jsou oceněny restituční nároky žalobce plynoucí z výše uvedených rozhodnutí pozemkového úřadu, z titulu kterých se žalobce domáhá převodu náhradních pozemků, celkovou částkou 39.590.101,- Kč. Zároveň předložil rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 17.4.2012, č.j. 67 C 156/2011-84, ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 3.10.2012, č.j. 19 Co 292/2012-111, rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 16.8.2012, č.j. 38 C 96/2011-116, ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 29.3.2013, č.j. 51 Co 475/2012-189, a rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 5 ze

dne 28.4.2014, č.j. 5 C 364/2008, ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 23.9.2014, č.j. 21 Co 336/2014-582. Městský soud v Praze tedy již třikrát konstatoval, že se žalovaná k žalobci jako k prvorestituentovi chová liknavě a při vyřizování jeho restitučních nároků postupuje svévolně.

Žalovaná podle svého vyjádření k žalobě nesouhlasí s tím, že by se vůči žalobci chovala liknavě, svévolně a diskriminačně. Uspokojování oprávněných osob s restitučními nároky se provádí zásadně formou veřejných nabídek pozemků podle ust. § 11a zákona o půdě. Judikatura v průběhu let dovodila výjimečnou možnost domáhat se uspokojení nároku soudní cestou, pokud nárok podle zákona o půdě není dlouhodobě uspokojen, vždy však za předpokladu, že „...soudu mají zkoumat, zda-li ze strany Pozemkového fondu nešlo o libovůli či dokonce svévoli při plnění jeho závazku.“ Otázka liknavého, svévolného či diskriminujícího postupu přitom musí být podle konstantní rozhodovací praxe soudů zkoumána individuálně, podle okolností každého konkrétního případu (viz např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 18.10.2012, sp. zn. 28 Cdo 2673/2012, podle něhož „(U)ze dovést, že podle okolností konkrétního případu je dán i nárok na uzavření smlouvy o převodu konkrétního náhradního pozemku ve vlastnictví státu.“). Žalobce se ani jednou nepřihlásil do veřejné nabídky, neposkytl žalované potřebnou součinnost, proto nelze žalobě vyhovět, neboť by to bylo v rozporu s usnesením Nejvyššího soudu ČR ze dne 16.7.2014, č.j. 28 Cdo 2143/2014, z něhož plyne, že oprávněná osoba se musí před podáním žaloby o převod náhradních pozemků zúčastnit veřejných nabídek žalované. Dovolací soud zde explicitně uvedl, že nepostačuje jen sledování veřejných nabídek náhradních pozemků, aniž by se oprávněná osoba do některé z nich sama přihlásila, a aniž by si včas opatřila i podklady pro ocenění svého restitučního nároku po dobu více než 6 let, a uzavřel, že „oprávněné osobě právo na bezúplatný převod samostatně vybraného pozemku, nezařazeného do veřejné nabídky, dosud nesvědčí.“ Z judikatury Ústavního soudu ČR (zejm. z nálezu I. ÚS 3169/07) vyplývá, že postup státu při plnění jeho závazků je třeba posuzovat z hlediska rovnosti. S tím souvisí i to, že věřitel - oprávněná osoba musí dlužníkovi poskytnout nutnou součinnost při plnění závazku. Ta spočívá v tom, že věřitel reaguje na nabídky plnění žalované (či jejího předchůdce Pozemkového fondu ČR) jakožto dlužníka. Povinnosti oprávněných osob je proto účastnit se veřejných nabídek. Systém uspokojování nároků oprávněných osob je stanoven zákonem a teprve porušení zákona včetně prokázané konkrétní liknavosti, diskriminace nebo svévole na straně žalované může znamenat, že žalobci můžou na základě rozhodnutí soudu svůj nárok vůči žalované uspokojit mimo systém veřejných nabídek. Jedná se o výjimečné případy, kdy dochází k prolomení zákonné úpravy. Z rozhodnutí Ústavního soudu ČR ze dne 20.11.2012, sp. zn. II. ÚS 2770/10, vyplývá, že osoba, která se nepřihlašovala do veřejných nabídek, se nemůže dovolávat liknavosti. Žalovaná zařazuje do veřejných nabídek náhradních pozemků množství pozemků v rámci celé ČR. Zákon o půdě nikdy nestanovil právo oprávněných osob na převod náhradních pozemků v téže obci, jako byly pozemky nevydané, toliko v původní právní úpravě naznačil, že pozemky mají být „pokud možno v téže obci“. Současná právní úprava tuto možnost již neuvádí. K prokázání svého tvrzení, že její nabídka je dostatečná, žalovaná zaslala CD s přehledem veřejných nabídek od roku 2003 v Praze a ve Středočeském kraji. Nabídka náhradních pozemků je samozřejmě omezena objektivními důvody, zejména množstvím pozemků, která má žalovaná ve své správě. Velká část jich je blokována ustanovením § 13 odst. 1 zákona č. 428/2012 Sb., o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi, velké množství je předmětem soudních řízení, ve kterých se oprávněné osoby nebo obce domáhají vypořádání svého restitučního nároku (většina pozemků je také zatížena předběžným opatřením). Žalovaná v rámci veřejných nabídek uspokojila více než 93 % všech restitučních nároků.

Žalovaná nesouhlasí ani s tvrzením žalobce, že jeho aktuální restituční nárok je ve výši 39.590.101,- Kč, podle evidence žalované je ve výši 2.442.728,10 Kč. Smyslu a účelu zákona o půdě odpovídá takový způsob ocenění odňatého pozemku, který vychází z jeho zemědělské povahy. Obecně zákon o půdě nepředpokládá poskytování náhrady za odňatý nezemědělsky užívaný pozemek, neboť vychází z toho, že restituce za takový pozemek probíhá podle jiného restitučního zákona. Zákon o půdě při nápravě preferuje naturální restituci, tedy zemědělský (náhradní) pozemek za zemědělský (odňatý) pozemek. Pokud se žalobce domáhá nároku v ceně jiného než zemědělského pozemku, požaduje něco, na co nemá nárok. Cena původního pozemku je určena podle ust. § 28a zákona o půdě s tím, že při stanovení ceny pozemku, za který má být vydán náhradní pozemek, se vychází ze stavu ke dni jeho přechodu na stát (viz rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 28 Cdo 1518/2007). To platí nejen pro poskytování finančních náhrad za odňaté pozemky, ale i v případě, kdy je oprávněným osobám poskytnut náhradní pozemek a hodnota náhradního pozemku musí odpovídat hodnotě pozemku odňatého (viz rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 28 Cdo 1189/2010). Pokud dojde ke změně charakteru pozemku na stavební bez jakéhokoli přičinění a zcela nezávisle na vůli původního vlastníka, není možné to zohlednit při stanovení výše restitučního nároku. Ke stejnému názoru se přiklonil rovněž Nejvyšší soud ČR v usnesení ze dne 25.2.2015, sp. zn. 28 Cdo 3631/2013: „Pokud byl odebrán zemědělský pozemek, jakým je pole, louka, pastvina apod., náleží náhrada odpovídající jeho tehdejšímu charakteru, který měl v době přechodu na stát, i když se cena vypočítává podle cenového předpisu platného ke dni účinnosti zákona o půdě. Ve prospěch oprávněné osoby proto nelze počítat s cenovým navýšením pozemku, k němuž došlo po změně jeho charakteru v důsledku jeho zastavení po přechodu na stát nebo právnickou osobu, bez přičinění původního vlastníka. Při stanovení ceny pozemku, za který má být vydán náhradní pozemek, se vychází ze stavu ke dni jeho přechodu na stát. Oprávněná osoba z hlediska ocenění pozemků může dostat zpět jen to, co pozbyla, zatímco skutkové změny na nemovitostech, ke kterým došlo po jejich odnětí, nemají význam, byly-li způsobeny subjektem, který s nemovitostmi nakládal jako s vlastními.“ Žalovaný poukazuje i na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 9.9.2014, č. j. 15 Co 184/2014-426, podle něhož „Ambicí a účelem zákona o půdě však nebyla náprava těchto škod, ale pouze částečná náprava křivd ve snaze umožnit oprávněným, aby za své zemědělské pozemky sloužící k zemědělskému účelu dostali pokud možno odpovídající zemědělské pozemky, když jim (jejich předkům) nedemokratický stát svým rozhodnutím či svévolným jednáním znemožnil na jejich zemědělských pozemcích hospodařit. Navíc tento postup by znamenal vytvoření dvou kategorií oprávněných podle toho, za jakým účelem jim (jejich právním předchůdcům) byl - výlučně na základě rozhodnutí nedemokratického státu - pozemek odebrán. Zvýhodnění by byli ti, kteří o pozemek přišli z důvodu plánované socialistické výstavby a naopak by poškození byli ti, na jejichž původních - nevydaných pozemcích nadále probíhala zemědělská činnost. Lze se proto ztotožnit i s tím, že tento postup by znamenal nerovný přístup k oprávněným osobám na základě hledisek, jež nemohli nijak ovlivnit, neboť toto rozhodnutí bylo plně v kompetenci státu. Zákon o půdě proto pro ocenění odňatých a nevydaných pozemků stanovil hlediska kvality zemědělského pozemku a jeho rozlohy, neboť v opačném případě by se restituční řízení stalo loterií, závislou na tom, zda restituční dohledají potřebná rozhodnutí umožňující změnu charakteru pozemku ke dni odnětí či nikoli (viz náleží ÚS z 21.5.2013, sp. zn. IV. ÚS 1088/12).“

K žalobcem vybraným náhradním pozemkům žalovaná sdělila, že pozemky v k.ú. _____ jsou blokovány podle zákona č. 428/2012 Sb., k jejich vydání byla žalovaná dne 22.11.2013 vyzvána Římskokatolickou farností _____. Pozemky v k.ú. _____ jsou blokovány podle téhož zákona, k jejich vydání byla žalovaná dne 13.12.2013 vyzvána Kolegiální kapitulou sv. _____ Pozemek _____

v k.ú. je blokován podle stejného zákona, k jeho vydání byla žalovaná dne 22.11.2013 vyzvána Římskokatolickou farností. Pozemky v k.ú. jsou blokovány podle téhož zákona, k jejich vydání byla žalovaná dne 22.5.2013 vyzvána Královskou kolegiální kapitulou na Pozemek parc. č. v k.ú. je ve skutečnosti využíván jako zahrada. Na pozemku se nachází porosty okrasné a ovocné a dále oplocení. Pozemek parc. č. v k.ú. je určen k využití jako louky, pastviny či jiná zeleň. Na pozemku se nachází plot, vrata, studny a porosty.

Soud I. stupně napadeným částečným rozsudkem rozhodl, že se nahrazuje se projev vůle žalované uzavřít s žalobcem tuto smlouvu o bezúplatném převodu pozemků ve vlastnictví státu podle zákona číslo 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku (dále jen „zákon o půdě“): 1. Česká republika – Státní pozemkový úřad, IČO: 01312774, sídlem Husinecká 1024/11a, 130 00 Praha 3, spravuje pozemek ve vlastnictví státu, a to pozemek parcelní číslo v katastrálním území obci zapsaný na listu vlastnictví č. u Katastrálního úřadu pro Středočeský kraj, Katastrální pracoviště Praha-východ, 2. rodné číslo bytem je oprávněnou osobou podle zákona o půdě (dále jen „oprávněná osoba“). 3. Oprávněná osoba má na základě rozhodnutí Ministerstva zemědělství - Pozemkového úřadu Praha: č.j. PÚ 2067/99 ze dne 20.7.2004, č.j. PÚ 1227/10 ze dne 14.6.2010, č.j. PÚ 1240/05 ze dne 11.5.2005, č.j. PÚ 1682/10 ze dne 20.8.2010, č.j. PÚ 1814/00 ze dne 10.12.2003, č.j. PÚ 2604/03 ze dne 30.9.2003, č.j. PÚ 2724/03 ze dne 29.9.2003, č.j. PÚ 3133/96 ze dne 10.8.2004, č.j. PÚ 547/07 ze dne 26.2.2007, č.j. PÚ 811/11 ze dne 21.6.2011, č.j. PÚ 933/10 ze dne 14.5.2010, č.j. PÚ 171/12 ze dne 9.2.2012, č.j. PÚ 255/12 ze dne 27.2.2012, č.j. PÚ 1857/11 ze dne 27.12.2011, č.j. PÚ 543/12 ze dne 16.5.2012, č.j. PÚ 5064/92/2 ze dne 1.8.2013, č.j. PÚ 5064/92/3 ze dne 29.8.2013, č.j. PÚ 5064/92/4 ze dne 20.9.2013, č.j. PÚ 1425/12/3 ze dne 16.12.2013, č.j. PÚ 1425/12/2 ze dne 20.11.2013, č.j. PÚ 5064/92/6 ze dne 16.5.2014, č.j. PÚ 1058/08 ze dne 12.6.2008, č.j. PÚ 121/11 ze dne 28.3.2011, č.j. PÚ 1482/09 ze dne 7.10.2009, č.j. PÚ 1667/10 ze dne 30.11.2010, č.j. PÚ 211/94 ze dne 24.1.2008, č.j. PÚ 424/09 ze dne 19.3.2009, č.j. PÚ 5074/1/93 ze dne 6.12.1993, č.j. PÚ 584/11 ze dne 11.4.2011, č.j. PÚ 60/07 ze dne 7.2.2008, č.j. PÚ 606/04 ze dne 6.12.2006, nárok na nabytí vlastnického práva k tzv. náhradním pozemkům za pozemky jí v restituci z důvodu existence překážek uvedených v § 11 odst. 1 zákona o půdě nevydané. 4. Česká republika – Státní Pozemkový úřad k uspokojení nároku oprávněné osoby na náhradu za pozemky v restituci nevydané touto smlouvou bezúplatně převádí do vlastnictví oprávněné osoby pozemek parcelní číslo v katastrálním území „ zapsaný na listu vlastnictví č. u Katastrálního úřadu pro Středočeský kraj, Katastrální pracoviště Praha-východ, a oprávněná osoba tento pozemek do svého vlastnictví přijímá.

Podle odůvodnění tohoto rozsudku vzal soud I. stupně na základě provedeného dokazování za prokázaný skutkový stav, podle něhož zde vyjmenovanými rozhodnutími pozemkového úřadu bylo rozhodnuto, že žalobce, případně jeho právní předchůdce, není vlastníkem v rozhodnutích onačených pozemků z důvodu jejich zastavěnosti stavbami, které fyzickému vydání pozemků brání; žalobce je dědicem osob, jimž byly pozemky odebrány. dne zemřel a jeho restituční nárok přešel na jeho dědice – žalobce. Celková výše nároku žalobce z rozhodnutí pozemkového úřadu činí 62.819.496,- Kč. Původní pozemky, které nebyly žalobci, resp. jeho právnímu předchůdci, vydány, byly státem vykoupeny za účelem výstavby sídliště přičemž územní plán byl schválen usnesením Národního výboru ze dne 28.12.1968 č. 397, které bylo doplněno usnesením ze dne

28.12.1968. Pozemky, které nebyly vydány žalobci, resp. jeho právnímu předchůdci, přešly na stát většinou v období od 26.5.1971 do 9.2.1987, část pozemků přešla na stát ke dni 19.7.1950 na základě výměru Zemědělského referátu ÚNV ze dne 19.7.1950, sp. zn. 6243-XIII/7-49-IX/1, s odkazem na zákon č. 46/1948 Sb., o nové pozemkové reformě, a část pozemků stát převzal bez právního důvodu. Jako vlastník pozemku parc. č. ... v obci a k.ú. ... je v katastru nemovitostí zapsána Česká republika, druhem pozemku je orná půda. Tento pozemek o výměře 955 m² má hodnotu 67.977,- Kč. Na základě rozhodnutí soudů byl nahrazen projev vůle žalované, resp. jejího právního předchůdce Pozemkového fondu České republiky, uzavření smlouvy o převodu náhradních pozemků v celkové hodnotě 24.759.017,50 Kč, konkrétně rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 9 č.j. 67 C 156/2011-84 ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze č.j. 19 Co 292/2012-111 pozemky v hodnotě 63.170,- Kč, rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 4 č.j. 38 C 96/2011-116 ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze č.j. 51 Co 475/2012-189 v hodnotě 53.920,- Kč, rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 5 č.j. 5 C 364/2008-537 ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze č.j. 21 Co 336/2014-582 v hodnotě 230.310,- Kč, rozsudkem Okresního soudu Praha-východ č.j. 5 C 162/2012-111 v hodnotě 181.323,- Kč, rozsudkem Okresního soudu Praha-západ č.j. 4 C 275/2012-152 ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Praze č.j. 21 Co 37/2015-189 v hodnotě 63.945,10 Kč, rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 4 č.j. 38 C 182/2013-50 v hodnotě 47.124,- Kč, rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 10 č.j. 23 C 111/2011-126 v hodnotě 209.079,40 Kč, rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 6 č.j. 7 C 188/2011-160 v hodnotě 798.854,- Kč, rozsudkem Okresního soudu Praha-východ č.j. 5 C 162/2012-184 ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Praze č.j. 23 Co 394/2014-255 v hodnotě 623.374,- Kč, rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 9 č.j. 10 C 161/2011-95 v hodnotě 2.590.296,- Kč, rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 10 č.j. 17 C 52/2012-50 v hodnotě 2.665.573,- Kč, rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 9 č.j. 99 C 44/2012-125 ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze č.j. 51 Co 42/2016-144 v hodnotě 1.600.471,- Kč, rozsudkem Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou č.j. 3 C 213/2013-533 ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové č.j. 25 Co 289/2015-570 v hodnotě 245.615,- Kč, rozsudkem Okresního soudu Praha-západ č.j. 5 C 577/2014-70 ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Praze č.j. 28 Co 431/2015-144 v hodnotě 323.421,- Kč, rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 5 č.j. 31 C 82/2013-201 ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze č.j. 53 Co 385/2015-252 v hodnotě 14.279.718,- Kč, rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 10 č.j. 23 C 32/2014-80 ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze č.j. 35 Co 23/2016-117 v hodnotě 782.824,- Kč. Sama žalovaná eviduje vydané pozemky žalobci ve výši 26.110.829,37 Kč. Veřejné nabídky žalované obsahovaly toto složení pozemků: nabídka z 21.1.2011 - 7 pozemků o výměrách v rozmezí od 39 m² do 2.761 m², z toho ke 4 byl sjednán nájem, nabídka z 13.6.2011 - 10 pozemků o výměrách od 5 m² do 12.968 m², z toho u 2 sjednán nájem, nabídka z 5.9.2011 - 1 pozemek o výměře 640 m², nabídka z 21.10.2011 - 3 pozemky o výměrách od 35 m² do 2407 m², nabídka z 20.1.2012 - 1 pozemek o výměře 1315 m², nabídka z 18.6.2012 - 7 pozemků o výměrách od 25 m² do 2541 m², z toho u 1 sjednán nájem, nabídka z 3.9.2012 - 3 pozemky o výměrách od 25 do 413 m², z toho u všech sjednán nájem, nabídka z 26.10.2012 - 3 pozemky o výměrách od 609 m² do 4229 m², nabídka ze 17.5.2013 - 4 pozemky o výměrách od 2 m² do 12.582 m², z toho u 2 sjednán nájem a nabídka z 9.9.2013 - 5 pozemků o výměrách od 154 m² do 2355 m².

Soud I. stupně vycházel z ocenění výše restitučního nároku provedeného znaleckým posudkem YBN CONSULT - Znalecký ústav s.r.o. č. 219/2920/2015, neboť měl za to, že pozemky převedené na stát a žalobci, resp. jeho právnímu předchůdci nevydané bylo nutné ocenit v zásadě jako pozemky stavební. Již v době převodu pozemků na

stát bylo zřejmé, že pozemky jsou vykupovány za účelem výstavby sídliště když jeho výstavba byla schválena již usnesením rady Národního výboru dne 28.12.1968 o schválení podrobného územního plánu a následně i realizována, protože pozemky nebyly právě z důvodu jejich zastavění vydány. Znalecký posudek se podrobně vypořádává u každého nevydaného pozemku s tím, kdy a za jakých okolností byl převeden na stát a k jakému účelu byl využit, v tomto směru soud neshledává námitku nepřezkoumatelnosti důvodnou. Smyslem restitučních předpisů je náprava křivd, jestliže tedy byly pozemky vykupovány od žalobce za účelem výstavby a či konfiskovány za účelem zřízení staveb, je nutné účel, k němuž měly sloužit a také sloužily, zohlednit a upřednostnit před jejich formálním zařazením mezi zemědělské pozemky ke dni jejich převodu na stát. Při určení ceny nevydaných pozemků se vychází ze stavu pozemků ke dni jejich přechodu na stát (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 28 Cdo 1189/2010), přičemž pozemky se v rámci restitucí oceňují - dle § 11a odst. 13 zákona o půdě - podle vyhl. č. 182/1988 Sb., o cenách staveb, pozemků, trvalých porostů, úhradách za zřízení práva osobního užívání pozemků a náhradách za dočasné užívání pozemků, ve znění vyhl. č. 316/1990 Sb. Rozdílná hodnota ocenění pozemků, z níž vychází pro své potřeby žalovaná, spočívá pouze v tom, že žalovaná upřednostňuje evidenční označení v době přechodu pozemku na stát. Za této situace soud I. stupně neshledal důvod zadávat revizní znalecký posudek. Ze závěrů posudku YBN CONSULT - Znalecký ústav s.r.o. č. 219/2920/2015 navíc ve svém rozhodnutí vycházely již Obvodní soud pro Prahu 9 ve věci sp. zn. 99 C 44/2012 a Obvodní soud pro Prahu 5 ve věci sp. zn. 31 C 82/2013. Nelze nepřipomenout ust. § 13 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, podle něhož každý, kdo se domáhá právní ochrany, může důvodně očekávat, že jeho právní případ bude rozhodnut obdobně jako jiný právní případ, který již byl rozhodnut a který se s jeho právním případem shoduje v podstatných znacích; byl-li právní případ rozhodnut jinak, má každý, kdo se domáhá právní ochrany, právo na přesvědčivé vysvětlení důvodu této odchylky. V daném případě je přitom projednáván naprosto totožný restituční nárok žalobce, pouze se liší jeho uspokojení formou různých náhradních pozemků.

Důkaz veřejnými nabídkami po celé České republice soud I. stupně pro nadbytečnost neprováděl, jejich složení nebylo pro právní posouzení věci relevantní.

Soud I. stupně ve věci rozhodl částečným rozsudkem podle ust. § 152 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o.s.ř.“), protože ohledně ostatních uplatněných pozemků byly podány žádosti církví podle zákona č. 428/2012 Sb., o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi, o nichž dosud nebylo příslušným úřadem rozhodnuto, proto o nich v tomto řízení zatím nelze rozhodnout.

S poukazem na ust. § 11a odst. 1, 13 a § 28a zákona o půdě shledal soud I. stupně žalobu ohledně pozemku parc. č. v obci a k.ú. důvodnou. Žalobce je oprávněnou osobou podle ust. § 4 zákona o půdě, když jde o dědice přímého restituventa, má restituční nároky vůči žalované v hodnotě, která převyšuje výši hodnoty zažalovaného pozemku - výše restitučního nároku žalobce činí minimálně 62.819.496,- Kč (znalecký posudek totiž oceňoval jen část nevydaných pozemků uplatněných v tomto řízení), náhradní pozemky dosud vydané žalobci mají hodnotu 24.759.017,50 Kč. I kdyby byl žalobcův nárok uspokojen v rozsahu tvrzeném žalovanou (tedy do částky 26.110.829,37 Kč), stále by zůstal nespokojen v rozsahu 36.708.666,63 Kč. S námitkou žalované, že nepostupuje líně při uspokojování nároku žalobce, resp. jeho právního předchůdce, se soud I. stupně neztotožnil. Žalobci, případně jeho právnímu předchůdci, byly postupně od roku 1993 do roku 2014 přiznávány rozhodnutími pozemkového úřadu nároky za nevydané pozemky, dosud však

nebyly uspokojeny ani z poloviny. Tím, že žalovaná oceňuje nárok žalobce nižší částkou, než odpovídá jeho skutečné hodnotě, žalobce z jakékoli účasti v soutěži ve veřejných nabídkách vylučuje (dle žalované je dokonce nárok žalobce zcela vyčerpán). Jinou cestou než podáním žaloby u soudu se žalobce domoci uspokojení svého nároku a zohlednění správné výše jeho restitučního nároku domoci nemůže. Rovněž zhodnocením veřejných nabídek dospěl soud k závěru, že nabízené pozemky jsou leckdy minimálních rozměrů a bývají zatíženy nájmem, přitom lze souhlasit se žalobcem, že struktura nabídky by měla mít takové kvalitativní a kvantitativní parametry, aby byla náhrada poskytnuta v co nejkratší době (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 31 Cdo 3767/2009).

Ohledně práv oprávněných osob na výběr konkrétních pozemků, které jim mají být jako pozemky náhradní převedeny do vlastnictví, soud I. stupně poukázal na judikaturu Nejvyššího soudu ČR a Ústavního soudu ČR. V rozhodnutí publikovaném pod R 72/2008 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek Nejvyšší soud sice ještě dovodil, že právo oprávněné osoby na převod náhradního pozemku lze realizovat i prostřednictvím žaloby na vydání konkrétního náhradního pozemku, jde-li o pozemek vhodný, tedy zpravidla o pozemek, který již byl nabídnut k převodu ve veřejné nabídce, v pozdějším svém rozhodnutí uveřejněném pod R 62/2010 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek (sp. zn. 31 Cdo 3767/2009) však již zaujal názor, že důvodnost žaloby na uložení povinnosti uzavřít smlouvu o bezúplatném převodu konkrétního náhradního pozemku není třeba - při liknavém postupu Pozemkového fondu (právního předchůdce žalované) - vázat na podmínku zahrnutí pozemku do veřejné nabídky. Podle nálezu Ústavního soudu ČR sp. zn. III. ÚS 495/05 nároky podle zákona o půdě mají přednost před postupem prodeje pozemků podle zákona č. 95/1999 Sb., o podmínkách převodu zemědělských a lesních pozemků z vlastnictví státu na jiné osoby. Pokud nárok podle zákona o půdě nebyl dlouhodobě uspokojen, mají soudy zkoumat, zda nedošlo ze strany Pozemkového fondu k libovůli či dokonce ke svévoli při plnění jeho závazků. Pozemkový fond má zákonnou povinnost převádět náhradní pozemky, přičemž struktura jeho nabídky musí mít kvalitativní a kvantitativní parametry, aby byla náhrada poskytnuta, v co možná nejkratší době a co možná nejširšímu okruhu oprávněných osob; Pozemkový fond ČR nemůže upřednostňovat úplatné převody před bezúplatnými, nesmí ani upřednostňovat mezi skupinami subjektů, které mají nárok na bezúplatný převod. Novelizací zákona č. 95/1999 Sb., o převodu majetku státu na jiné osoby, provedenou zákonem č. 72/2012, byl s účinností od 1.4.2012 zakázán převod náhradních pozemků ve prospěch obcí nebo jiných organizací před tím, než jsou uspokojeny restituční nároky přímých oprávněných osob. Z uvedeného soud I. stupně dovodil, že v daném případě mohl být nárok žalobce uspokojen mimo proces nabídkového řízení.

Námítka, že právnímu předchůdci žalobce byly na území řízených pozemky o výměře 164.828 m², přitom jako náhradní mu byly na tomto území vydány pozemky již o rozloze 417.664 m², není relevantní. Výklad, podle něž by vyrovnání rozměrů nevydaných pozemků obdobnou výměrou náhradních pozemků mělo vést k zániku nároku na další náhradní pozemky, totiž nemá oporu v zákoně.

Nakonec se soud I. stupně z hlediska zákonných požadavků na vydání náhradních pozemků zabývá otázkou způsobilosti náhradního pozemku k jeho vydání. Předmětný pozemek parc. č. ... je ve vlastnictví státu, není zastavěn a jde o ornou půdu, žádné skutečnosti, které by jinak bránily jeho vydání tvrzeny nebyly.

O náhradě nákladů řízení soud I. stupně nerozhodoval, neboť nejde o konečné rozhodnutí (§ 151 o. s. ř. a contrario).

Proti tomuto rozsudku podala odvolání žalovaná a namítá, že napadený rozsudek je nezákonný, neboť soud I. stupně neprovedl jí navržené důkazy a na základě nesprávného skutkového zjištění a nesprávného právního posouzení dovodil, že žalovaná jednala vůči žalobci liknavě a svévolně, při posuzování výše původního restitučního nároku žalobce dospěl na základě provedených důkazů k nesprávným skutkovým zjištěním a učinil nesprávný právní závěr ohledně možnosti uspokojování restitučních nároků.

Doktrína a soudní praxe jsou podle odvolatelky dlouhodobě za jedno v tom, že podmínkou úspěšnosti návrhu na nahrazení projevu vůle k převodu náhradního pozemku, který nebyl nabídnut ve veřejné nabídce, je konkrétní projev liknavosti či svévole Pozemkového fondu ČR (dnes žalované) vůči oprávněné osobě (např. rozhodnutí Ústavního soudu ČR ze dne 4.3.2004, sp. zn. III. ÚS 495/02). Nejvyšší soud ČR již konstantně judikuje, že za určitých podmínek je přípustné domáhat se žalobou nahrazení projevu vůle k převodu náhradních pozemků i tehdy, pokud pozemek nebyl nabídnut ve veřejné nabídce. Podmínkou je však konkrétní projev liknavosti nebo svévole Pozemkového fondu ČR (dnes žalované) ve vztahu k oprávněné osobě (rozsudek ze dne 9.12.2009, sp. zn. 31 Cdo 3767/2009). Liknavost či svévoli je nutno spatřovat v takovém přístupu, který by bezdůvodně a protizákonným způsobem oddaloval možnost uspokojení restitučního nároku konkrétního restituenta v konkrétním případě. Nutnost prokázat liknavost v konkrétním případě potvrzuje i aktuální judikatura Nejvyššího soudu, která uvádí např.: „(...) uspokojení nároku oprávněné osoby způsobem, jenž se vymyká zákonem stanovenému postupu (srov. § 11a zákona o půdě), je třeba mít za výjimečné, podmíněné zjištěním, že postup Státního pozemkového úřadu lze (v konkrétním případě, nikoliv pouze v obecné rovině) kvalifikovat jako liknavý či svévolný; uspokojení nároku převodem pozemku nezahrnutého do veřejné nabídky je namísto tehdy, kdy se oprávněná osoba přes svůj aktivní přístup nemůže dlouhodobě domoci svých práv.“ (usnesení ze dne 23.2.2016, sp. zn. 28 Cdo 5016/2014). Pojmovým znakem liknavosti je neaktivita či zdánlivá aktivita na straně žalované, může mít podobu nedostatku veřejných nabídek neschopných uspokojit nároky oprávněné osoby, od roku 2006 musí být ale tento nedostatek zkoumán v rámci celého území ČR, nikoliv jen v okolí původní obce. Oproti tomu posuzování prvku svévole zůstalo nezměněno. Svévole se tak může projevat např. odmítnutím podpisu smlouvy s osobou, která se do veřejné nabídky řádně přihlásila a již vznikl na převod pozemku nárok, porušováním zákonem stanoveného postupu k převodu náhradních pozemků ze strany Pozemkového fondu ČR či trváním na nutné účasti oprávněné osoby ve veřejné nabídce za současného nezahrnutí konkrétního vhodného pozemku do této veřejné nabídky (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 15.11.2011, sp. zn. 28 Cdo 2160/2009). Za projev svévole či liknavosti nelze považovat to, že žalovaná neučinila žádnou „soukromou“ nabídku náhradních pozemků přímo žalobci. Takový postup je totiž zákonem o půdě vyloučen. Pozemky je žalovaná oprávněna nabízet jen zákonem stanoveným způsobem (ve veřejných nabídkách). Pokud by poskytla žalobci jakoukoliv součinnost mimo rámec zákonem stanoveného procesu veřejných nabídek (ať už ve formě „soukromé“ nabídky náhradního pozemku nebo ve formě mimosoudní dohody); diskriminovala by ostatní restituenty a postupovala by v rozporu se zákonem o půdě. Takový převod by byl absolutně neplatný pro rozpor se zákonem.

Odvolatelka soudu I. stupně vytýká, že k prokázání dostatečnosti veřejných nabídek neprovedl žalovanou navržený důkaz seznamy nabízených pozemků na území hl. m. Prahy a ve Středočeském kraji, a to od roku 2003, kdy žalovaná vydala první rozhodnutí, na základě kterého žalobci vznikl nějaký restituční nárok. K těmto důkazům se soud I. stupně v rozhodnutí ani nijak nevyjádřil, jedná se tak o opomenuté důkazy. Neprovedení důkazu listinou „Přehled veřejných nabídek podle z. č. 229/1991 Sb., 95/1999 Sb. a 503/2012- celá

ČR“ soud I. stupně odůvodnil nedostatečně, neboť se nezabýval otázkou, proč tento důkaz není relevantní. Soud I. stupně také podle názoru žalovaného bez jakéhokoli důvodu zkoumal dostatečnost veřejné nabídky pouze na území hl. m. Prahy, ačkoliv restituční mají právo žádat o náhradní pozemky na celém území ČR.

Odvolatelka odmítá rovněž názor soudu I. stupně, že tím, že žalovaná oceňuje restituční nárok žalobce nižší částkou, než odpovídá jeho skutečné hodnotě, žalobce z jakékoli účasti v soutěži ve veřejných nabídkách vylučuje a že jinou cestou, než podáním žaloby u soudu se žalobce domocí uspokojení svého nároku a zohlednění správné výše restitučního nároku nemůže, když na případné žalobě o určení výše nároku žalobce by neměl právní zájem. Žádný soud totiž dosud neuvedl ve výroku rozsudku, jaká je výše zůstatku restitučního nároku žalobce, případně jaká byla jeho původní výše. Žalovaná tak není vázána v tomto směru žádným pravomocným rozhodnutím soudu a domnívá se, že restituční nárok žalobce eviduje správně. Za této situace by měl žalobce naléhavý právní zájem na žalobě na určení výše jeho restitučního nároku a tato žaloba je procesně nejekonomičtějším řešením problému.

Pokud soud I. stupně při zjišťování výše původního restitučního nároku vycházel ze znaleckého posudku společnosti YBN CONSULT - Znalecký ústav s.r.o. č. 219/2920/2015 ze dne 20.1.2015, opomněl, že znalecký posudek oceňuje původní pozemky, které nemohly být vydány žalobci, ale zároveň i paní. Vzhledem k tomu, že znalecký posudek oceňuje všechny pozemky dohromady částkou 62.819.496,- Kč, není možné, aby byl původní žalobcův restituční nárok v téže výši.

Žalovaná navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení.

Při jednání odvolacího soudu žalovaná své odvolání doplnila o námitku založenou na argumentaci, že znalecký posudek, ze kterého vycházel soud I. stupně, je chybný a nekompletní, a to z důvodu jeho nepřezkoumatelnosti, když tento posudek odkazuje na značné množství listin, z nichž žádná není k posudku připojena a nelze tak ověřit, zda jsou závěry znaleckého posudku správné, a dále znalecký ústav nesprávně aplikoval oceňovací vyhlášku č. 182/1988 Sb. ve znění vyhlášky č. 316/1990 Sb., když v rozporu s ust. § 28a zákona o půdě nezohlednil srážky z ceny dané různými okolnostmi, jak s nimi počítá příloha č. 7 k oceňovací vyhlášce.

Žalobce ve svém vyjádření k odvolání akcentoval, že žalovaná odvolání podala i s vědomím toho, že žalobce disponuje již 17ti pravomocnými rozhodnutími ve věci obdobné žaloby o nahrazení projevu vůle. Žalovaná navíc v případě restituce žalobce podala opakovaně dovolání k Nejvyššímu soudu ČR a její dovolání byla vždy odmítnuta. Žalovaná odkazuje na nepříhodnou judikaturu Nejvyššího soudu ČR ve věci jiných účastníků řízení, zatímco rozhodnutí téhož soudu ve věci žalobce záměrně zamlčuje. V řízeních vedených Městským soudem v Praze pod sp. zn. 53 Co 385/2015, 51 Co 42/2016 a 35 Co 23/2016 byla řešena výše restitučního nároku žalobce. Městský soud v Praze vždy dospěl k tomu, že restituční nároky žalobce jsou ve výši 39.590.113,- Kč. Vzhledem k tomu, že žalovaná s tímto oceněním nesohlasila, podala dovolání proti rozhodnutí Městského soudu v Praze sp. zn. 53 Co 385/2015, které Nejvyšší soud ČR usnesením ze dne 26.10.2016, sp. zn. 28 Cdo 4200/2016, odmítl. Je tedy postaveno najisto, že restituční nároky žalobce jsou ve výši 39.590.113,- Kč. Pozemek dotčený žalobou byl účastníky řízení shodně označen za vhodný k převodu. Ocenění tohoto pozemku bylo v rámci dokazování učiněno nesporným. Žalobce by důvodně očekával, že žalovaná jako subjekt, který reprezentuje Českou republiku, bude

respektovat pravomocná rozhodnutí soudu a bude již restituční nárok žalobce správně evidovat. Jak ovšem vyplývá z odvolání žalované, i po rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR restituční nárok žalobce správně evidovat odmítá. Tím deklaruje fakt, že i 25 let poté, co žalobce uplatnil restituční výzvu, se k němu žalovaná chová liknavě a při vyřizování restitučních nároků postupuje svévolně. Žalobce navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Při jednání odvolacího soudu žalobce v reakci k doplněné námitce žalované uvedl, že přestože má žalovaná k dispozici již zpochybněný znalecký posudek již od roku 2014, začala jej zpochybňovat až v řízení před Krajským soudem v Českých Budějovicích, Okresním soudem v Rychnově nad Kněžnou a Obvodním soudem pro Prahu 10. Krajský soud v Českých Budějovicích se v rozsudku ze dne 27.7.2017 s námitkami žalované podrobně vypořádal, před dvěma posledně jmenovanými soudy byl dokonce vyslechnut znalec a i zde byly námitky žalované shledány účelovými a svévolnými. Postup žalované je zřejmý, snaží se prodloužit řízení, protože se blíží k datu 1.7.2018 tzv. restituční tečka. To je zřejmé i z toho, že ve více než deseti případech podala blanketní odvolání, čímž si vlastně lhůtu k podání opravného prostředku prodlužuje. Ačkoliv žalovanou zastupuje advokát JUDr. Adam Rakovský, právní zástupce ho u soudu ještě nikdy neviděl a k jednání soudu posílá v takto zásadní a složité věci svého koncipienta. Žalobce poukázal na asi měsíc starý náleze Ústavního soudu, který se zabýval rozhodnutím Krajského soudu v Praze ve věci dvou restituentek a dovodil, že v případě restitučního nároku neuspokojeného po dobu cca 25 let, což je i tento případ, by mělo dojít k přecenění restitučního nároku ve smyslu jeho navýšení. V tomto případě se žalobce po dobu nejméně 25 let nemůže domoci svého práva a nemá jinou možnost, než se ho domoci cestou soudní žaloby. Žalobce, s ohledem na námitku žalované, odvolacímu soudu předložil soubor listin (rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 27.7.2017, č.j. 19 Co 584/2017-752, protokol o jednání Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou konaného dne 7.8.2017 ve věci vedené pod sp. zn. 3 C 229/2016, protokol o vyhlášení rozsudku Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou ze dne 9.8.2017 ve věci vedené pod sp. zn. 3 C 229/2016, protokol o jednání Obvodního soudu pro Prahu 10 konaného dne 14.6.2017 ve věci vedené pod sp. zn. 23 C 33/2014, protokol o vyhlášení rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 30.6.2017 ve věci vedené pod sp. zn. 23 C 33/2014 a rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 30.6.2017, č.j. 23 C 33/2014-366) a navrhl, aby bylo těmito listinami doplněno dokazování.

Krajský soud v Praze, jako soud odvolací, po zjištění, že odvolání bylo podáno včas, oprávněnou osobou, a proti rozhodnutí soudu I. stupně, proti kterému je odvolání přípustné, přezkoumal v rozsahu odvolání rozsudek soudu I. stupně, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, podle § 212 a § 212a odst. 1 a 5 o.s.ř. a odvolání žalované důvodným neshledal. Přitom v souladu s ust. § 213 odst. 4 o.s.ř. doplnil dokazování sdělením podstatného obsahu shora uvedených listin předložených žalobcem a učinil z nich vlastní skutková zjištění:

Z odůvodnění rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích jako soudu odvolacího ze dne 27.7.2017, č.j. 19 Co 584/2017-752, se podává, že odvolací soud provedl důkaz složkami společnosti Urbia s.r.o., která shromáždila znalci podklady pro vypracování znaleckého posudku. Odvolací soud shledal, že YBN CONSULT - Znalecký ústav s.r.o. měl při vypracování znaleckého posudku shromážděny veškeré písemnosti, které ve znaleckém posudku cituje, a ze kterých při oceňování restitučních nároků podle jednotlivých rozhodnutí pozemkového úřadu vycházel, k dispozici. Podkladem pro vypracování znaleckého posudku tak byla nejen rozhodnutí pozemkového úřadu, která uvádějí právní titul, na základě něhož přešly pozemky na stát, ale i jednotlivé nabývací tituly, kupní smlouvy uzavřené s právními

předchůdci žalobce, popřípadě rozhodnutí o výkupu půdy podle zákona č. 46/48 Sb. v případě nároku po Z některých nabývacích titulů, kupních smluv uzavřených s Československým socialistickým státem - Výstavbou hlavního města Prahy - Výstavba sídlišť Praha I přímo vyplývá, že ve smlouvě uvedené pozemky stát koupil pro potřebu výstavby Z rozhodnutí PU 121/11 ze dne 28.3.2011 vyplývá, že u předmětného pozemku dle PK částky parcely role o výměře 2741 m² nebyl nabývací titul nalezen, stát však s ním jako se svým majetkem nakládal, tj. došlo k převzetí bez právního důvodu ve smyslu ust. § 6 odst. 1 písm. p) zákona o půdě. Ve složce společnosti Urbia je založen přehledný regulační a zastavovací plán z roku 1930, podle kterého je pozemek určen pro rodinné domky v zahradách. Ačkoliv ze znaleckého posudku vyplývá, že pokud jde o restituční nárok vyplývající z rozhodnutí PU 424/09 ze dne 19.3.2009, nebyl nalezen nabývací titul státu, ve složce společnosti Urbia je založeno rozhodnutí o vyvlastnění části parcely o výměře 3144 m² na základě rozhodnutí Obvodního národního výboru v Praze 10 ze dne 28.4.1967 č.j. Výst. 4343-330-A-10-1967 (resp. podle opravného rozhodnutí téhož orgánu ze dne 30.1.1969, č.j. výst. 1953/69-str.p4305) a část pozemku o výměře 199 m² koupil Československý socialistický stát - Výstavba hlavního města - Výstavba sídlišť Prahy pro výstavbu sídliště za účelem jeho přičlenění k pozemku a to kupní smlouvou ze dne 14.3.1985. Ohledně zbylé části nebyl nabývací titul nalezen. Složka obsahuje návrh směrného územního plánu z roku 1964, podle kterého se část pozemku PK č. v k.ú. nachází v obytné ploše souvislé zástavby a v ploše ostatní zeleně, podle revize směrného územního plánu z roku 1969 se severní část prověřované části pozemku PK parc. č. v k.ú. nachází v ploše souvislé obytné zástavby a jižní část v ploše lesů a v ploše komunikace první třídy. Obsahem složky je i výňatek směrného územního plánu z roku 1971, 1975, kdy prověřovaná část se nachází v ploše izolované zástavby bydlení a v ploše komunikace první třídy.

Z protokolu o jednání Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou konaného dne 7.8.2017 ve věci vedené pod sp. zn. 3 C 229/2016 se podává, že byli vyslechnuti znalci znaleckého ústavu YBN CONSULT - Znalecký ústav s.r.o. Ing. Bedřich Malý a Ing. Yveta Fialová, CSc., kteří k dotazu právního zástupce žalované, jakou použili metodiku, mj. uvedli, že parcely odňaté žalobci museli nejprve ztotožnit s parcelami podle katastru nemovitostí, poté vyšli z rozhodnutí pozemkového úřadu, jimiž byly jednotlivé parcely odňaty, a k tomu datu odnětí obstarali územní a směrné územní plány (směrný územní plán je upřesněním územního plánu) a předložili soudu i jejich seznam. Poté provedli ocenění podle rozhodnutí Nejvyššího soudu k roku 1991. U některých parcel měli k dispozici i územní rozhodnutí i rozhodnutí o jejím vynětí ze zemědělského půdního fondu, v takových případech vycházeli z těchto rozhodnutí. Ze směrných územních plánů a územních plánů vycházeli tam, kde taková rozhodnutí neměli k dispozici. Ze stránek Magistrátu hl. m. Prahy přitom jednoznačně plyne, že územní plány byly již od roku 1964. V dalším se znalci vyjadřovali k jednotlivým pozemkům a k dotazu právního zástupce žalované, zda též prověřovali existenci důvodů pro srážky podle přílohy č. 7 vyhl. č. 182/1988 Sb., uvedli, že vyhláška v tomto směru hovoří jasně, srážky se použijí pouze na pozemky nezastavěné, které netvoří ani funkční celek se zastavěnými pozemky (např. izolované pole, které je poseto bařvany a je ve svahu). V tomto případě šlo o komplexní výstavbu Všechny pozemky byly vyvlastněny k tomuto účelu a všechny tvořily funkční celek. Žádný jiný znalec při ocenění pozemků tyto srážky nepoužil. Na str. 11 posudku znalci také vysvětlili, proč je nepoužili ani oni. Vyhláška č. 182/1988 Sb. obsahuje úpravu ocenění pro účely daňového řízení. Byla přijata v jiné době k jinému účelu, než pro jaký je používána v restitučních věcech. Pokud by některý znalec při ocenění odňatých pozemků používal i ustanovení o srážkách, výrazně by si ztížil práci, protože by si musel nejprve ujasnit, jaký byl stav oceněných pozemků před dlouhou dobou,

např. zda pozemek byl kamenitý, jak daleko od něj vedla cesta apod. Proto také žádný znalec nepoužívá těchto ustanovení při ocenění odňatých pozemků. Znalci o smyslu této úpravy hovořili i se zákonodárci a ti jim vysvětlovali, že smyslem této úpravy bylo umožnit odlišení v případě, že k pozemku nevede cesta, je izolován, není tam vybudována infrastruktura, např. dostupnost obchodů apod. Tedy že se jedná o určité zmírňující opatření pro případ pozemků, které z takových důvodů nesnesou srovnání s jinými a nelze je tedy ocenit stejně jako jiné pozemky, které takové vlastnosti mají. Znalci jezdili také na školení, která pro ně pořádalo Ministerstvo financí po přijetí této vyhlášky, a vždy jim vysvětlovali, že srážky se nepoužijí v případě restitucí. Znalci dále uvedli, že při jednání před Obvodním soudem pro Prahu 10 právní zástupce žalované prohlásil, že má všechna podkladová rozhodnutí ofocena. Nemohli k posudku přiložit všechna rozhodnutí, která v něm uvádějí, byl by to štos asi metr vysoký. Proto v posudku všechna rozhodnutí podrobně popsali. K výhradám žalované ze dne 13.5.2017 znalci podávali písemné stanovisko pro Obvodní soud pro Prahu 10. Na základě těchto námitek znalci opětovným prověřením zjistili, že omylem byla 2x připočtena cena pozemku č. ... v k.ú. ... a dále jim bylo vysvětleno, že oproti zadání neměly být oceněny pozemky č. ... v k.ú. ... protože byly žalobci vydány. To znalci při zadání posudku nevěděli. Je třeba odečíst jejich cenu 281.750,- Kč, 45.750,- Kč a 190.250,- Kč a ještě k tomu vydaného pozemku č. ... v k.ú. ... 126.250,- Kč. Celkem je tedy třeba výslednou částku ocenění snížit o 770.250,- Kč.

Podle protokolu o vyhlášení rozsudku Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou ze dne 9.8.2017 ve věci vedené pod sp. zn. 3 C 229/2016 uvedený soud žalobě o nahrazení projevu vůle žalované uzavřít se žalobcem smlouvu o bezúplatném převodu pozemků ve vlastnictví státu, které byly předmětem tohoto řízení, vyhověl.

Z protokolu o jednání Obvodního soudu pro Prahu 10 konaného dne 14.6.2017 ve věci vedené pod sp. zn. 23 C 33/2014 se podává, že byli slyšeni znalci znaleckého ústavu YBN Consult s.r.o. Ing. Bedřich Malý a Ing. Yveta Fialová CSc. Znalci soudu předložili písemná stanoviska k námitkám žalované a mj. uvedli, že Státní pozemkový úřad zadává posudky tak, že zadá PK parcelu a určí, jak se má ocenit, znalec to ocení a odevzdá, to však není úkolem znalce. PK parcely jsou přečíslovány, neshodují se s parcelními čísly. Znalci nechali na katastrálním úřadu zakreslit PK parcely, kde se nachází, co obsahují. Když znali, kde přesně ty které parcely leží, pak na základě podkladů Urbis shromáždili, kdy byl pozemek vyňat ze zemědělského půdního fondu, tedy nemohl být oceňován jako orná půda, a kdy bylo vydáno územní rozhodnutí, což je více, nežli územní plán. Proto byly pozemky ve většině případů oceněny jako stavební. Až druhotně znalci vycházeli z územních plánů. Přílohu č. 7 nepoužili, nepoužil ji ani znalec Státního pozemkového úřadu. Znalci zkoumali, zda pozemky mohly být napojeny na síť, přičemž přihlíželi k tomu, že již před jejich odnětím bylo započato s výstavbou. Byla možnost pozemky zasíťovat, proto nebyly použity žádné srážky podle přílohy č. 7. Pozemky byly určeny k výstavbě, byl tedy předpoklad, že zasíťovány být musí. Bylo předpokládáno jako zasíťované dříve, než bylo započato s výstavbou. Tabulka 1 přílohy č. 7 platí pro pozemky, které nejsou ve funkčním celku. Šak byl jeden funkční celek, nebyl sledován žádný důvod srážky. Existence funkčního celku byla dovozována ze skutečnosti, že k vykoupení pozemků došlo za účelem výstavby. Už zde byly hlavní páteřní komunikace. Parcely byly oceněny podle zadání Obvodního soudu pro Prahu 5 a podle rozhodnutí Pozemkového úřadu. Nebylo v silách znalců zjistit, že rok, 2 roky nato byly některé pozemky vráceny. Bylo chybou Pozemkového úřadu, že na tuto nesrovnalost znaleckého posudku neupozornil už v roce 2015. Při oceňování předmětných pozemků jako stavebních znalci vycházeli též z územních a směrných plánů a přesto, že nemuseli, ocenili některé pozemky jako ostatní za 3,- Kč, protože

v územním plánu byly zakresleny jako nestavební. Znalci vycházeli z územních plánů, které hl. m. Praha uvedlo na internetu, ale hlavně z územního rozhodnutí a vynětí ze zemědělského půdního fondu. Jednalo se o mnohem větší oblast pro výstavbu, než kolik PK parcel bylo do směrných územních plánů zakreslováno, proto přesnost zakreslení lze odhadnout jako 100%. Územnímu plánu předcházelo vynětí ze zemědělského půdního fondu, tedy nešlo o ornou půdu. Ani v jednom případě nebyl nestavební pozemek oceněn jako stavební. V první řadě znalci vycházeli z toho, zda došlo k vynětí ze zemědělského půdního fondu, zda bylo vydáno územní rozhodnutí a až poté, zda to vychází z územního plánu. Když ve všech těchto případech bylo vyloučeno, že by se jednalo o stavební pozemek, byl oceněn jako nestavební.

Podle protokolu o vyhlášení rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 30.6.2017 ve věci vedené pod sp. zn. 23 C 53/2014 uvedený soud žalobě o nahrazení projevu vůle žalované uzavřít se žalobcem smlouvu o bezúplatném převodu pozemků ve vlastnictví státu, které byly předmětem tohoto řízení, vyhověl.

Obvodní soud pro Prahu 10 v odůvodnění rozsudku ze dne 30.6.2017, č.j. 23 C 53/2014-366, mj. uvedl, že znalecký posudek znaleckého ústavu YBN CONSULT - Znalecký ústav s.r.o. shledal zcela přesvědčivým a věrohodným, zástupci znaleckého ústavu zodpověděli všechny položené otázky a při výsledku jasně, srozumitelně a vyčerpávajícím způsobem rovněž na položené otázky odpověděli a logickým způsobem se vypořádali se všemi námitkami žalované, ať již jde o nepoužití srážek, jak dospěli ke zjištění, které parcely dle evidence KN odpovídají pozemkům dle PK či použití SÚP. Některé námitky žalované, jako například, že znalec nepředložil podklady, z nichž by bylo možné ověřit, kdy ten který pozemek přešel na stát, byly zcela nemístnými, neboť uvedené se v posuzovaném případě podává ze samotných rozhodnutí Ministerstva zemědělství - Pozemkového úřadu Praha, z nichž znalecký posudek vychází. Soud tedy neshledal důvodu z tohoto posudku nevycházet, naopak jako chybný by bylo nutno shledat posudek nerespektující účel výkupu pozemků. Z uvedeného důvodu neshledal soud ani předpoklad pro vypracování revizního znaleckého posudku. Účel výkupu je patrný již z většiny rozhodnutí Ministerstva zemědělství - Pozemkového úřadu, kdy dokonce se z některých podává, že výkupem byl již pouze legalizován faktický stav, neboť vykupovaný pozemek byl zastavěn stavbou dálnice či stanicí metra již v době uzavírání kupní smlouvy. Podle rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 28 Cdo 444/2014, které je v souladu s dosavadní judikaturou Nejvyššího soudu, je třeba za pozemky osobě oprávněné poskytnout náhradu jako za pozemky určené pro stavbu (§ 14 odst. 1 vyhl. č. 182/1988 Sb.), byť byly v době převodu na stát v evidenci nemovitosti vedeny jako zemědělské, pokud již v této době byly určeny k výstavbě sídliště. Námitky žalované proti způsobu ocenění nevydaných pozemků tak soud považuje za bezpředmětné, a to též s odkazem na názor vyslovený Městským soudem v Praze v usnesení ze dne 13.12.2016, č.j. 16 Co 364/2016-225. Ostatně shodně bylo ocenění žalobci nevydaných pozemků jako pozemků stavebních shledáno za správné též v rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 7.3.2016, č.j. 53 Co 385/2015-252.

V ostatním se odvolací soud zcela ztotožňuje se skutkovými zjištěními učiněnými soudem I. stupně, který provedl dokazování v potřebném rozsahu a v souladu s procesními předpisy. Shodně s ním má odvolací soud za prokázané, že v odůvodnění napadeného rozsudku vyjmenovanými rozhodnutími pozemkového úřadu bylo rozhodnuto, že žalobce, případně jeho právní předchůdce nar. , není vlastníkem v rozhodnutích onačených pozemků z důvodu jejich zastavenosti stavbami, které fyzickému vydání pozemků brání, že žalobce je dědicem osob, jimž byly pozemky odebrány, že celková výše nároku žalobce z rozhodnutí pozemkového úřadu činí 62.819.496,- Kč, že původní

pozemky, které nebyly žalobci, resp. jeho právnímu předchůdci, vydány, byly státem vykoupěny za účelem výstavby sídliště jehož územní plán byl schválen usnesením Národního výboru ze dne 28.12.1968 č. 397, doplněným usnesením ze dne 28.12.1968, že nevydané pozemky přešly na stát většinou v období od 26.5.1971 do 9.2.1987, část z nich ke dni 19.7.1950 na základě výměru Zemědělského referátu ÚNV hl. m. Prahy ze dne 19.7.1950, sp. zn. 6243-XIII/7-49-IX/1, s odkazem na zákon č. 46/1948 Sb., o nové pozemkové reformě, a část stát převzal bez právního důvodu. Prokázáno bylo i to, že jako vlastník pozemku parc. č. v obci a k.ú. je v KN zapsána Česká republika, druhem pozemku je orná půda; tento pozemek o výměře 955 m² má hodnotu 67.977,- Kč, jakož i to, že předchozími rozhodnutími soudu (v odůvodnění napadeného rozsudku vyjmenovanými) byl již nahrazen projev vůle žalované, resp. jejího právního předchůdce Pozemkového fondu České republiky, k uzavření smlouvy o převodu náhradních pozemků v celkové hodnotě 24.759.017,50 Kč, přičemž sama žalovaná eviduje vydané pozemky žalobci ve výši 26.110.829,37 Kč.

Podle ust. § 11a odst. 1 zákona o půdě oprávněným osobám uvedeným v § 4, kterým podle tohoto zákona nelze vydat pozemek odňatý způsobem uvedeným v § 6 odst. 1 a 2, převádí pozemkový úřad jiné pozemky na základě veřejných nabídek, není-li dále stanoveno jinak. Osoby, na které právo oprávněné osoby na bezúplatný převod jiného pozemku přešlo děděním, se pro účely tohoto zákona považují za oprávněné osoby.

Podle ust. § 28a zákona o půdě pokud tento zákon nestanoví jinak, poskytují se náhrady podle tohoto zákona v cenách platných ke dni 24. června 1991, a to u věcí nemovitých v cenách podle vyhlášky č. 182/1988 Sb., ve znění vyhlášky č. 316/1990 Sb., a u věcí movitých v zůstatkových účetních cenách, u věcí movitých s nulovou zůstatkovou cenou ve výši 10 % pořizovací ceny.

Podle § 11a odst. 13 zákona o půdě cena pozemků uvedená ve veřejné nabídce se stanoví podle vyhlášky č. 182/1988 Sb., o cenách staveb, pozemků, trvalých porostů, úhradách za zřízení práva osobního užívání pozemků a náhradách za dočasné užívání pozemků, ve znění vyhlášky č. 316/1990 Sb., přičemž pozemky určené schválenou územně plánovací dokumentací k zastavění budou oceněny jako stavební. Ustanovení § 6 vyhlášky č. 85/1976 Sb., o podrobnější úpravě územního řízení a stavebního řádu, ve znění pozdějších předpisů, se nepoužijí. Stejným způsobem se ocení i pozemky převáděné mimo veřejnou nabídku podle odstavce 11.

V přezkoumávaném případě mezi účastníky nebylo sporu o tom, že žalobce je oprávněnou osobou ve smyslu ust. § 4, § 6 zákona o půdě, mající nárok na převod náhradních pozemků za pozemky, které podle ust. § 11 odst. 1 zákona o půdě nelze vydat. Sporným mezi účastníky bylo, a v tomto spočívala obrana žalované, zda se oprávněná osoba může domáhat u soudu bezplatného převodu náhradních pozemků žalobou, aniž by se zúčastnila veřejných nabídek žalované, resp. zda se za situace, kdy se veřejných nabídek nezúčastnila, může dovolávat liknavosti ze strany pozemkového fondu, a výše aktuálního restitučního nároku žalobce, když podle žalované by měly být odňaté pozemky oceňovány jako pozemky zemědělské, nikoliv jako pozemky stavební.

Při jednání odvolacího soudu žalovaná rozšířila své odvolací námítky o tvrzení, že znalecký posudek, z něhož soud I. stupně při úvaze o výši restitučního nároku žalobce vycházel, je nesprávný, neboť nezohlednil srážky z ceny podle přílohy č. 7 k oceňovací

- 53 -

vyhláše č. 182/1988 Sb. ve znění vyhl. č. 316/1990 Sb., na niž odkazuje ust. § 28a zákona o půdě, a nekompletní, neboť k němu nejsou připojeny listiny, na něž posudek odkazuje.

K problematice poskytování náhradních pozemků oprávněným osobám se Nejvyšší soud ČR vyslovil zejména v rozsudku velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia ze dne 9.12.2009, sp. zn. 31 Cdo 3767/2009, uveřejněném pod č. 62/2010 Sb. soudních rozhodnutí a stanovisek, podle něhož „*důvodnost žaloby na uložení povinnosti Pozemkovému fondu ČR (jehož nástupkyní je od 1.1.2013 žalovaná, jejíž práva a povinnosti vykonává Státní pozemkový úřad) uzavřít smlouvu o bezúplatném převodu konkrétních náhradních pozemků není třeba při liknavém postupu pozemkového fondu vázat na podmínku předchozího zahrnutí těchto pozemků do veřejné nabídky žalovaného*“. V tomto rozhodnutí Nejvyšší soud ČR reagoval i na změnu právní úpravy při převodu náhradních pozemků oprávněným osobám, k níž došlo s účinností od 14.4.2006 zákonem č. 131/2006, když uzavřel, že ani postup podle ust. § 11a zákona o půdě, který zásadně předpokládá převod pozemků oprávněným osobám na základě veřejných nabídek pozemkového fondu, nemusí být vždy zárukou řádného plnění povinnosti pozemkového fondu k převodu náhradních pozemků. Nejvyšší soud připomněl, že poskytování náhradních pozemků oprávněným osobám patří k základním povinnostem pozemkového fondu, přičemž struktura jeho nabídky musí mít takové kvalitativní a kvantitativní parametry, aby náhrada byla poskytnuta v co možná nejkratší době, co možná nejširšímu okruhu oprávněných osob, přičemž rozhodnutí, v jímž bude Pozemkovému fondu ČR (právnímu předchůdci žalované) uložena povinnost uzavřít s osobou oprávněnou smlouvu o bezúplatném převodu vlastnického práva ke konkrétním pozemkům, i když tyto nebyly uveřejněny ve veřejné nabídce, nelze ve vztahu k ostatním oprávněným pokládat za diskriminující, a že takové rozhodnutí je v souladu s principem ovládajícím soukromé právo, totiž, že každý si má střežit svá práva. Z dalších rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR (ze dne 17.6.2015 sp. zn. 28 Cdo 2389/2014, ze dne 6.10.2015, sp. zn. 28 Cdo 1878/2015 a ze dne 6.10.2015 sp. zn. 28 Cdo 1540/2015) vyplývá, že uspokojení nároku oprávněné osoby způsobem, který se vymyká zákonem stanovenému postupu (§ 11a zákona o půdě), je považováno za výjimečné, uplatnitelné v situaci, jsou-li prokázány okolnosti, na jejichž podkladě lze postup Pozemkového fondu ČR (nyní žalované) posoudit jako liknavý, svévolný či diskriminační, kdy se oprávněná osoba přes svůj aktivní přístup nemůže dlouhodobě domoci svých práv.

Ze shora uvedeného vyplývá, že názor žalované, že žalobě nelze vyhovět již jen proto, že se žalobce nepřihlásil do veřejné nabídky, není správný. Naopak odvolací soud sdílí závěr soudu I. stupně o tom, že postup žalované při uspokojování nároku žalobce lze označit za liknavý a svévolný, protože se žalobce nyní může dožadovat převodu náhradních pozemků žalobou, přestože dané nemovitosti nebyly zahrnuty do veřejných nabídek a aniž by se nejprve musel veřejných nabídek sám účastnit. Žalobce své restituční nároky uplatnil již v roce 1992, pozemkový úřad o jeho nároku rozhodl až v roce 2003, další 4 roky žalobce bezvýsledně čekal na vydání odpovídajících náhradních pozemků a teprve v roce 2008 podal u soudu první žalobu, kterou se pokusil uspokojení svých nároků docílit. Nárok žalobce tedy nebyl uspokojen ani po téměř celých 25ti letech od podání výzvy k uspokojení restitučního nároku (výzva ze dne 29.12.1992), ačkoliv žalobce za účelem uspokojení svého nároku činil kroky. O tom, že se žalovaná k žalobci chová svévolně a diskriminačně a že činí kroky, které lze označit za obstrukční, svědčí i skutečnost, že uvedenou námítku v tomto řízení opakuje přesto, že ji jako nedůvodnou odmítí v řízení mezi týmiž účastníky ohledně vydání jiných pozemků Nejvyšší soud ČR v usnesení ze dne 10.12.2015, sp. zn. 28 Cdo 2597/2015, kterým odmítí dovolání žalované proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 10.2.2015, č.j. 23 Co 394/2014-255, a rovněž i (až při jednání odvolacího soudu) zjevně účelově vznášené

námítky proti znaleckému posudku znaleckého ústavu YBN CONSULT - Znalecký ústav s.r.o., byť jde o posudek žalované známý nejméně od roku 2015 a byť byly všechny jí vznášené námítky, jak vyplývá z listin, které k důkazům doplnil při odvolacím jednání odvolací soud, zpracovateli dostatečně vyvráceny.

S ohledem na výše uvedený závěr o tom, že žalobce se může domáhat nahrazení projevu vůle žalované k převodu konkrétních pozemků za účelem uspokojení jeho restitučního nároku, bylo nadbytečné provádět důkaz DVD obsahujícím seznamy nabízených pozemků na území hl. m. Prahy a Středočeského kraje od roku 2003.

Správným shledal odvolací soud rovněž závěr soud I. stupně, že ačkoliv byly pozemky, které nebylo možno oprávněným osobám vydat pro zákonnou překážku, vedeny v době přechodu na stát v evidenci jako zemědělské, byly vykoupeny za účelem výstavby sídliště, která se posléze realizovala, případně podle územně plánovací dokumentace byly určeny k výstavbě, a proto je nutné poskytnout oprávněné osobě za ně náhradu (ve smyslu ust. § 16 odst. 1 a § 28a zákona o půdě) jako za pozemky určené pro stavbu (§ 14 odst. 1 vyhl. č. 182/1988). Nejvyšší soud se obdobnou problematikou zabýval ve svém rozhodnutí ze dne 9.10.2013, sp. zn. 28 Cdo 1816/2013, v němž připomněl svou dosavadní judikatorní tendenci vyjádřenou např. v usnesení ze dne 26.11.2009, sp. zn. 28 Cdo 4592/2008 či v rozsudku ze dne 7.10.2010 sp. zn. 28 Cdo 1974/2010, ve kterých se přidržel výkladových pravidel obsažených v nálezů Ústavního soudu ze dne 14.7.2004 sp. zn. IV. ÚS 176/03. Podle nich považuje Nejvyšší soud za správné posouzení, podle kterého za pozemky je třeba osobě oprávněné poskytnout náhradu jako za pozemky určené pro stavbu (§ 14 odst. 1 vyhl. č. 182/1988 Sb.), byť byly v době převodu na stát v evidenci nemovitostí vedeny jako zemědělské, (tj. v době prodeje existující územně plánovací dokumentace, vykoupení za účelem výstavby sídliště, bezprostřední realizace výstavby). Nejvyšší soud má na zřeteli účel restitučních předpisů, jimiž demokratická společnost usiluje o alespoň částečné odčinění bezpráví napáchaných demokratickým režimem (nález Ústavního soudu ze dne sp. zn. I. ÚS 1895/14, bod 23) již dříve aproboval flexibilnější přístup k posuzování původní povahy odňatých pozemků, v rámci něhož soudy podle kontextu každého jednotlivého případu zohledňují různé relevantní okolnosti a neuplývají rigidně jen na vydání územního rozhodnutí jako na podmínce uznání pozemků za stavební. Mezi faktory podstatnými pro úsudek o tom, zdali se v určité situaci jednalo o stavební pozemky, má přitom zpravidla značný význam existence územně plánovací dokumentace, která dané pozemky předurčuje ke stavebnímu využití, a tak jejich hodnotu ke dni přechodu na stát do značné míry determinuje (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 10.5.2012, sp. zn. 28 Cdo 1013/2012, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 9.10.2013, sp. zn. 28 Cdo 1816/2013). Pokud má poskytování náhrad podle ust. § 16 odst. 1 zákona o půdě ve shora nastíněném smyslu zachovávat jistou ekvivalenci mezi majetkovou klivdou spočívající v odnětí nemovitostí a nápravou tohoto příkoří v podobě výplaty peněžitého plnění v hodnotě pozbytých věcí korespondujícího, nelze ničeho vytknout, pokud na základě směrných územních plánů platných v době přechodu na stát byla náhrada stanovena jako za pozemky určené pro stavbu (rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 1.9.2015, sp. zn. 28 Cdo 1227/2015). Nejvyšší soud vyjádřil ve své rozhodovací praxi závěr, že za územně plánovací dokumentaci ve smyslu ust. § 11a odst. 13 zákona o půdě lze považovat již směrný územní plán vydaný v souladu se zákonem č. 84/1998 Sb. (rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 9.10.2013, sp. zn. 1816/2013).

Soud I. stupně nepochybil ani tím, že při ocenění náhrad vycházel z listinného důkazu, znaleckého posudku YBN CONSULT - Znaleckého ústavu s.r.o. č. 219/2920/2015, neboť závěry tohoto posudku jsou náležitě odůvodněny, jsou podloženy obsahem nálezů, bylo

přihlédnuto ke všem skutečnostem, s nimiž se bylo třeba vypořádat, a jeho závěry nejsou v rozporu s výsledky ostatních důkazů. Znalecký ústav provedl ocenění pozemků vykoupěných za účelem výstavby sídliště, případně určené schválenou územně plánovací dokumentací k zastavění podle jejich zařazení ke dni přechodu na stát, v cenové úrovni platné k datu 24.6.1991 podle vyhl. MF ČR č. 182/1988 ve znění vyhl. č. 316/1990 Sb. jako pozemků stavebních. Den přechodu na stát vyplývá z jednotlivých kupních smluv, případně výměrů, ze kterých vycházela i žalovaná ve svých rozhodnutích vydaných podle ust. § 9 odst. 4 zákona č. 229/1991 Sb. Předmětné pozemky byly vykoupěny za účelem bezprostřední realizace výstavby sídliště, a proto byly správně oceněny jako pozemky stavební (stejný závěr přijal Nejvyšší soud v obdobné věci žalobce v usnesení ze dne 26.10.2016 sp. zn. 28 Cdo 4200/2016). Pokud jde o odvolatelem namítanou úpravu základní ceny podle přílohy č. 7 tabulky I vyhl. č. 182/1988 Sb., vzal znalecký ústav při oceňování tuto přílohu v úvahu, avšak vzhledem k tomu, že jsou oceňovány jako stavební zemědělské pozemky určené schválenou územní plánovací dokumentací k zastavění, vykupovány byly za účelem výstavby sídliště, případně dalších staveb s ním souvisejících, znalec úpravu základní ceny podle přílohy č. 7 tabulky I neprovedl, neboť napojení na vodovod, kanalizaci a elektro v místě bylo možné za podmínek stanovených správci inženýrských sítí.

Jak správně uzavřel soud I. stupně, pozemek, o němž bylo napadeným částečným rozsudkem rozhodnuto, parc. č. v k.ú. a obci je ve vlastnictví státu, není zastavěn a jde o ornou půdu, žádné skutečnosti, které by bránily jeho vydání, shledány nebyly. Hodnota tohoto pozemku byla zjištěna ve výši 67.977,- Kč, tato částka je podstatně nižší než dosud neuspokojený restituční nárok žalobce.

Z výše uvedených důvodů odvolací soud částečný rozsudek soudu I. stupně jako věcně správný podle ust. § 219 o.s.ř. potvrdil.

O nákladech řízení, včetně tohoto odvolacího řízení, bude rozhodnuto až v konečném rozhodnutí ve věci (§ 151 odst. 1 a § 224 odst. 1 o.s.ř.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku je dovolání přípustné za předpokladu, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak; přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud. Dovolání lze podat do 2 měsíců ode dne doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu soudu České republiky prostřednictvím soudu, který rozhodoval v prvním stupni.

V Praze dne 20. září 2017

JUDr. Hana Lojkásková v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení: